

İKBY'nin referandum kararıyla yaşanan yarın belirsizliği

Kuzey Irak'ta dün referandum yapılmışken, Başbakan Yıldırım, Çanakkale Köşkü'nde bir grup gazeteciye yaptığı değerlendirmede, referandumun sonuçlarının tanınmayacağı, yok hükmünde olacağını belirterek, "Bundan sonrası adımlarda Irak Merkezi Yönetimi'ni daha fazla muhatap olarak ona göre kararlarımıza vereceğiz" açıklamasını yaptı. Cumhurbaşkanı Erdoğan da Ombustman toplantısında konuyu değerlendirdirken, "Ayrıntılı asla kabul edilemez. Kuzey Irak tüm halkların hayat alanıdır. Irak Türkmen ve Arap kardeşlerimiz var. Sadece bir şahsun ve aşiretin kararı kabul edilemez. Referandum yok hükmündedir, gayri meşrûudur" değerlendirmesini yaptı.

Dicle Toplumsal Araştırma Merkezi DITAM, referandum konusunu gözlemlemek için bölgeye 10 gözlemci gönderdi. DITAM Başkanı Mehmet Kara'yı gözlemlerini sordum. Alışıkum yanıt söyle:

"Oy kullanılan alanlarda gerilim yok. Dünyanın birçok ülkesinden bölgeye seçimi izlemeye gelen Kürtler var. Disiplinli ve şeffaf bir referandum yapılıyor. Dünadan, Türkiye ve İran'dan eleştirmeler katılım aratmadı. Kadın katılım çok yüksek. Hayır cephesi söz konusu değil. Düne kadar eleştirilerini dile getiren GORAN ve İslami Parti de geri adım atarak referandumu katılacaklarını açıkladılar. Kerkük'teki gözlemlerimiz orada katılımın düşük olduğunu söylediler. Diğer bölgelerde katılım çok yüksek. Ayrıca, Türkiye'ye karşı bir tutum yok. Başbakan Neçirvan Barzani, '26'sunda bağımsızlık ilan etmeyeceğiz' diyerek, Türkiye ve İran'ın tedirginlik duymaması

AROLAT'TAN

Osman Arolat

osman.arolat@dunya.com

gerektiğini ortaya koydu. Asıl amaçları Merkezi Hükümet'ten alamadıkları petrol gelir hakları gibi konularda pazarlıkta ellerini güçlü kilmak gibi görüliyor."

Bölgede iş yapan **Türkçe Mütteahhitler Birliği** Üyesi Teyfik Öz, "Irak'ta üç bölge söz konusu Bağdat, Kürt Bölgesi ve IŞİD'in in püskürültüğü alan. Kuzeyde ve güneyde devam eden işler var. Ama genelde iki bölgede de ödemelerde sıkıntilar var. Ekonomi Bakanlığı, **TMB** ve **DEİK** mevcut işlerle ilgili sorunları ele alıyorlar. Eximbank'ın yeniden yapılandırılması nedeniyle ciddi bekentiler var. Siyasi gerginliğin azalmasıyla yeni imkanlar doğacına inanıyoruz" dierek yarından umutlu olduğunu dile getirdi. Kuzey Irak'ta ilişkileri olan **mütteahhitler**, petroleüler, hububatçılarla konuşmuştur. Edindiğim izlenim, hepsinin referandum kararı sonrası, bir yarın belirsizliğinden endişeli oldukları. Ama ilişkilerin düzelleceği umutlarını korudukları şeklindeydi. Habur Sinir Kapısı'nın kapatılmasının sadece Kürt bölgesi ticaretine değil, Bağdat'a ticarette de olumsuzluğa neden olacağı, hatta Irak'tan geçerek gidilen bölgelerde ticarette de etkisi olacağı görüşündeler. Çatışmanın değil, barışın hükmü süregi bir yarın beklediklerini dile getiriyorlar.

Türk firmalarının Irak'ta 1,5 milyar doları kaldı

Kuzey Irak'ta son dönemde yaşanan süreç, Türk firmalarını da etkiledi. Türkiye'den yıllık 7,6 milyar dolarlık ihracatının Irak'a taşıyan TIR sayısı günlük bin 700'den 880'e düştü. Irak'ta milyarlarca dolarlık iş yapan Türk firmaları 1,5 milyar dolara alamadı.

Kırıkkale-İzmir, okulun hizmete hazırlığı ve tıraş suratlarına kadar İstiklal, 1915'ten bugüne oltrede 25 milyar doların 854 proje üstünden.

HAMIDE HANOL
İSTANBUL
hamidehanol.com

Türklerin tam çaplı olarak Kuzey Irak'a girdiği 2016'da 7,6 milyar dolarlık ihracatın 880'e gerildi. Sıra kaplısanın çok önemine konu olmak üzere, Türk plakası TIR'ları yoluyla uluslararası ortamda İstiklal, 1915'ten bugüne oltrede 25 milyar doların 854 proje üstünden.

İlk önce tüm çaplı olarak Kuzey Irak'a girdiği 2016'da 7,6 milyar dolarlık ihracatın 880'e gerildi. Sıra kaplısanın çok önemine konu olmak üzere, Türk plakası TIR'ları yoluyla uluslararası ortamda İstiklal, 1915'ten bugüne oltrede 25 milyar doların 854 proje üstünden.

İlk önce tüm çaplı olarak Kuzey Irak'a girdiği 2016'da 7,6 milyar dolarlık ihracatın 880'e gerildi. Sıra kaplısanın çok önemine konu olmak üzere, Türk plakası TIR'ları yoluyla uluslararası ortamda İstiklal, 1915'ten bugüne oltrede 25 milyar doların 854 proje üstünden.

İlk önce tüm çaplı olarak Kuzey Irak'a girdiği 2016'da 7,6 milyar dolarlık ihracatın 880'e gerildi. Sıra kaplısanın çok önemine konu olmak üzere, Türk plakası TIR'ları yoluyla uluslararası ortamda İstiklal, 1915'ten bugüne oltrede 25 milyar doların 854 proje üstünden.

TÜRKİYE'NİN IRAK'A BAŞLICA ÜRÜN İHRACATI

- Mühendislik ve yapıoğlu ihracatı 1 milyar 196 milyon dolar;
- Elektrik ve elektronik ihracatı 262 milyon 949 bin dolar;
- Fırçalar ve fırçaları pazarlığı 178 milyon 671 milyon dolar;
- Gemi ve yat pazarlığı 41,7 artıya 79 milyon 629 bin dolar;
- Hal 56 milyon 207 bin dolar;
- Hasırçılık 463 milyon dolar;
- Petrolün ve yağlı tohumları 1 milyar 796 milyon dolar;
- Kimya ve maddeler 548 milyon 535 milyon dolar;
- Kara mayına 28 milyon dolar;
- Madencilik 47,4 milyon dolar;
- Makine 101,1 milyon dolar;
- Sektor ve meyve 101 milyon 727 bin dolar;
- Metal 438,9 milyon dolar;
- Mässcher pazarlığı 829 artıya 589 milyon 373 bin dolar;
- Otomotiv 101,9 milyon dolar;
- Sanayi pazarlığı 178 artıya 4 milyon 905 bin dolar;
- Su, doğalgaz, hayvansal maddeler pazarlığı 45 artıya 406 milyon 301 bin dolar;
- Tıraş pazarlığı 26 artıya 94 milyon dolar;
- Top ve silah ve masyon pazarlığı 10 dayaklı 150 milyon 219 bin dolar;

SİNİR KOMŞUSU İRAKA YILDA 7,6 MİLYAR DOLARI İHRACAT

Senîr komşusu Irak'a yilda 7,6 milyar dolarlık ihracat yapıyor. Türkiye'nin da Senîr Salaf'ın verdiği ülkeye en fazla, hibatkat ve yeğil tohumları ihracatı gerçekleştiriliyor. Türkiye'nin de Senîr Salaf'ın verdiği ülkeye en fazla, hibatkat ve yeğil tohumları ihracatı gerçekleştiriliyor.

İstiklal, 1915'ten bugüne oltrede 25 milyar doların 854 proje üstünden. İstiklal, 1915'ten bugüne oltrede 25 milyar doların 854 proje üstünden. İstiklal, 1915'ten bugüne oltrede 25 milyar doların 854 proje üstünden. İstiklal, 1915'ten bugüne oltrede 25 milyar doların 854 proje üstünden.

BARZANI'NIN GELİR KAPISSI

- Barzani yönetimindeki Kürt bütçesi, en çok gelir Habur sınır kapılarında kazanıyor. Kürt ve şırnaklı Habur sınır kapılarında geçen ihracatın 2016'da 250 milyon doların üzerinde olduğunu söyleyebilir. Güneydoğu Anadolu Bölgesi, 1915'ten bugüne oltrede 25 milyar doların 854 proje üstünden. İstiklal, 1915'ten bugüne oltrede 25 milyar doların 854 proje üstünden. İstiklal, 1915'ten bugüne oltrede 25 milyar doların 854 proje üstünden.
- Barzani yönetimindeki Kürt bütçesi, en çok gelir Habur sınır kapılarında kazanıyor. Kürt ve şırnaklı Habur sınır kapılarında geçen ihracatın 2016'da 250 milyon doların üzerinde olduğunu söyleyebilir. Güneydoğu Anadolu Bölgesi, 1915'ten bugüne oltrede 25 milyar doların 854 proje üstünden. İstiklal, 1915'ten bugüne oltrede 25 milyar doların 854 proje üstünden.
- Barzani yönetimindeki Kürt bütçesi, en çok gelir Habur sınır kapılarında kazanıyor. Kürt ve şırnaklı Habur sınır kapılarında geçen ihracatın 2016'da 250 milyon doların üzerinde olduğunu söyleyebilir. Güneydoğu Anadolu Bölgesi, 1915'ten bugüne oltrede 25 milyar doların 854 proje üstünden.
- Barzani yönetimindeki Kürt bütçesi, en çok gelir Habur sınır kapılarında kazanıyor. Kürt ve şırnaklı Habur sınır kapılarında geçen ihracatın 2016'da 250 milyon doların üzerinde。www.istiklal.com.tr

TARIMDA İHRACAT ÇİN VE AFRİKA İLE ARTACAK

YENİ AKİT

GÜNLÜK

GAZETE

ULUSAL

Tarih: 30.09.2017

Sayfa: 4

Tiraj: 51299

StxCm: 36

1/1

Tarımda ihracat Çin ve Afrika ile artacak

İstanbul Dünya Ticaret Merkezi (İDTM) tarafından organize edilen FAV TURKEY Sebze Meyve, Kuru Gıda, Kesme Çiçekçilik Fuarı ve Zirvesi başlıdı. FAV TURKEY Fuarı ve Zirvesi, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakan Yardımcısı Mehmet Daniş tarafından açıldı. Açılışa konuşma yapan Daniş, Türkiye'de 150 tarımsal ürünün ekonomik olarak üretilenbildiğini ifade etti. Türkiye'nin fındık, kiraz, incir, kayısı, ayva, kestane, kavun, karpuz, salatalık, fasulye, Antep fıstığı, biber, elma ve mercimekte dündü üretime ilk 3'te olduğunu dile getiren

Daniş, "Günümüzde ülkemiz meyve üretiminde dünya 5'inci, sebze üretiminde ise 4'üncü konumda. Meyve ve sebze üretiminin çok daha yukarılara taşınacağını söyleyebilirim. Üretmek yetmiyor. Pazarla ulaşırırmamız lazımdır. DEİK ile dış ticaretin geliştirilmesi ve ihracatın artırılması için 9 ülkeyde tarımsal iş forumları ve toplantıları gerçekleştirdik. Çin hedef pazarlarımızdan biri. Mayıs ayında Çin'de yine büyük bir iş forumu yapacağız. Ekim ayında Tunus'da yapacağız. Bakanlık olarak Afrika açılımımıza da devam edeceğiz" dedi.

İNGİLİZLERİN TÜRKİYE'YE İLGİLERİ SÜRÜYOR

YENİ AKİT

GÜNLÜK

GAZETE

ULUSAL

Tarih: 30.09.2017

Sayfa: 4

Tiraj: 51299

StxCm: 33

1/1

İngilizlerin Türkiye'ye ilgileri sürüyor

Ekonomi Bakan Yardımcısı Fatih Metin, İngiliz yatırımcıların Türkiye'ye ilgisinin artarak devam ettiğini belirterek, "Şu anda doğrudan yatırım için her alanda, finans ve sigortacılıktan sanayinin birçok alanına varınca kadar bu noktada talepler, görüşmeler ve çalışmalar var. Birleşik Krallık'ın önemli firmalarının öntümüzdeki dönemde ülkemize yatırım yaptığı herkes görecek" dedi.

Türk-İngiliz Ticaret ve Sanayi Odası (TBCCI) tarafından, Başkanlık Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı (TYDTA) ve [Dijital Ekonomik İlişkiler Kurulu \(DEİK\)](#) iş birliğiyle Hilton Bosphorus Otel'de İngiltere-Türkiye [İlgi Forumu](#) düzenlendi. Forumda, Brexit sonrası Türkiye ile ekonomik ilişkiler, savunma, havacılık, gıda, tarım ve teknoloji alanlarında iş birliği konuları ele alındı.

Birleşik Krallık'ın son dönemde Türkiye'nin en yüksek ihracat yaptığı ikinci ülke konumunda bulunduğu ifade eden Metin, "Her alanda olduğu gibi ekonomik ilişkilerimiz de hızlı bir şekilde ve sağlam temeller tizerinden ilerledi. Bugün otomotivden tutun da elektronik-elektronik'e kadar çok geniş bir alanda karşılıklı yahnmalar söz konusu. Dijital ticaret hacminde de ciddi yükseliş var" diye konuştu.

PAKİSTAN'DA 25 MİLYON DOLARLIK ANLAŞMA

DÜNYA

Tarih: 05.10.2017

HAFTADA 6 GÜN

Sayfa: 15

GAZETE

Tiraj: 26055

ULUSAL

StxCm: 21

1/1

Pakistan'da 25 milyon dolarlık anlaşma

Pakistan'ın Pencab Eyaleti'nin başkenti Lahor'da Başbakan Şahbaz Şerif'in ev sahipliğinde 29-30 Eylül'de DEİK'in katkıları ile düzenlenen Sağlıkta İşbirliği Forumu ve PakMedica Sağlık Fuarı iki ülke arasında gelişen işbirliğinin sağlık alanında ortaya çıkardığı büyük fırsatlan gündeme getirdi. Sağlık sektöründe 95 firmanın katıldığı ve 25 milyon dolarnın üzerinde anlaşmanın imzalandığı forum ve fuarda Türk şirketleri 200 milyonu aşan nüfusuyla sağlık alanında az keşfedilmiş Pakistan'ın karar alıcıları ve fikir önderleri ile bir araya geldi. DEİK/Türkiye-Pakistan İş Konseyi Başkanı Yerlikaya, Pakistan'ın hem ticaret, hem de yatırım için cazibenin arttığını vurguladı. Başbakan Şahbaz Şerif ise yeni hastanelerin inşa edilmesi ve mevcut tesislerin iyileştirilmesinde Türk şirketleri ile işbirliğine sıcak baktıklarını söyledi.

AKŞAM

GÜNLÜK

GAZETE

ULUSAL

Tarih: 05.10.2017

Sayfa: 6

Tiraj: 102636

StxCm: 20

1/1

Pakistan'dan Türk firmalara dev fırsat

► PAKİSTAN'IN Pendek Eyaleti'nin başkenti Lahor'da 29-30 Eylül'de DEİK'in katkılarıyla düzenlenen Sağlıkta İş birliği Forumu ve PakMedica Sağlık Fuarı iki ülke arasında gelişen işbirliğinin sağlıkta ortaya çıkardığı fırsatları gündeme getirdi. Sağlık sektöründe 95 firmanın katıldığı ve 25 milyon doların üzerinde anlaşmanın imzalandığı forum ve fuarda Türk şirketleri Pakistan'ın karar alıcılarıyla bir araya geldi.

ÇÖPÜNÜ DAHİ BOŞA HARCAMAYAN ÜLKE

DÜNYA

Tarih: 06.10.2017

HAFTADA 6 GÜN

Sayfa: 15

GAZETE

Tiraj: 26055

ULUSAL

StxCm: 145

1/1

ÜLKENİN BEŞTE BİRİ ATIKLARLA ISINIYOR

Çöpünü dahi boşa harcamayan ülke: Danimarka

MEHMET FİLOĞLU

Enerjisini başta rüzgar olmak üzere yenilenebilir enerjiden karsılan ve fosil yakıt kullanımını tamamen bitirmeyi amaçlayan Danimarka çöplerini imha etme yönümde de diğer ülkelerden ayrılmıyor. Bölgesel ısıtmada 100 yıldan fazla tecrübesi olan kuzey ülkesi, ürettiği çöplerin büyük bölümünü ya dönüştürüyor ya da yakarak ortaya çıkan isının büyük bölümünü bölgesel ısıtmada kullanıyor. Yıllık 11 milyon tonluk çöpün yüzde 67'si geri dönüştürülürken, yüzde 27'si ise yanma tesislerinde değerlendiriliyor. Ortaya çıkan enerji, ihtiyaç gerelektriğe ya da bölgesel ısıtma sistemleri için sıcak suya dönüştürülmüyor. Bu alanda çalışan 29 tesisin çoğu belediyelere ait. Çöpten sağlanan enerji, ülkenin ısıtma ihtiyacının yüzde 20'sini, elektrik tüketiminin ise yüzde 5'ini karşılıyor.

"Danimarkalılar para kazanmayacaksın bir işe girmez"

DEİK/Türkiye-Danimarka Konseyi, geçtiğimiz hafta Danimarka'ya "Atıktan Enerji ve Bölgesel Isıtma" konulu bir heyet ziyareti gerçekleştirdi. Heyette iş adamlarının yanı sıra 3'üncü başkan düzeyinde 8 belediyeden temsilciler bulunuyordu. Uç gün süren sunum ve gezilerde katılımcılara Danimarka'nın atıktan enerji üretimi ve bölgelerde ısıtma sistemleri konusunda teknik bilgiler verildi. Söz konusu sistemler hakkında bilgi veren **DEİK/Türkiye-Danimarka Konseyi** Başkanı Alper Önoğlu, "Danimarkalılar bir geyden para kazanmazsa bunu kurmazlar. Çevrecilik değil olay sadece. Danimarka'da boruları dögemek Türkiye'dekinden 4 kat daha pahalı. Buna rağmen bu sistemleri

BELEDİYE BAŞKANLARI SİSTEDE SICAK BAKIYOR

Yollar 'çöp'le ısıtlabilir

► Erzurum Büyükşehir Belediyesi Başkanı Mehmet Sekmen:

Cöpten elektrik üretmek için geçen sene ihaleye çıktıık ve bu ay itibariyle üretmeye başlıyoruz. Günlük 400 ton çöpümüz çıkıyor. Bu çöpün tamamını yakma tesisi göndereceğiz. Elde edilecek kânn yüzde 72'si bizim, gerisi firmamın olacak. Erzurum soğuk bir şehir, yollarımız buz tutuyor. Söz konusu tesinin atık isısını yollan alttan ısıtmak için kullanmayı da değerlendirdiyoruz. Sıcak suyu evlere vermek için de incelememiz var.

Maliyet şu an için yüksek

► Zonguldak Büyükşehir Belediyesi Başkanı Muharrem Akdemir:

Biz şu anda çöpü büyük oranda topraka gömüyorum. Bunda da alanların ömrü doluyor. Burada depolanın çöpte oluşan metan gazından elektrik elde ediyoruz. Şu anda 2.5 MW'lık bir elektrik santralımız var. Danimarka'daki sistem güzel ancak orada çöpü bertaraf etmek için belediyelere çikan fatura bizim için yüksek. Daha uygun

maliyetlerle bu işe girebiliriz. Biz ayrıca şehirdeki termik santrallerin atık isısını şehir ısıtmasında kullanılması için de çalışma başlattık. Bununla birlikte 55 bin hanenin 40 binin ısıtmasını sağlayıp 200-300 milyon liralık tasarruf sağlayabiliyoruz.

Yakma tesisi ihale aşamasında

► Bolu Büyükşehir Belediyesi Alaaddin Yılmaz:

Cöp toplama konusunda da önemli atılımlar

yaptık. Sadece perkez değil bağlı ilçelerde de dahil eden bir sistem kurarak, söz konusu çöpu depolama ve yakma konusundaki projemizin ÇED'ini de aldı. 1 MW'lık bir tesis bu İhale aşamasındayız. Biz sistemimizi İtalyan ve Alman teknolojisiyle hazırlamıştık. Şimdi Danimarka teknolojisini de dahil edeceğiz. Onların yıllarca geliştirdikleri sistemleri biz hızla kurabiliyoruz. Bölgesel ısıtma konuda ise bizim şehirlerin altyapısı uygun değil. Umarım yavaş yavaş gelişir.

kurup işletmeyi başarabiliyorlar. Bu sistem yerli sanayiye de kazandırıyor" dedi.

Atık isılar boşça harcanmıyor

Konsey Başkanı Önoğlu, Danimarka'daki sistemlere yabancı değil. Yönetim Kurulu Başkanı olduğu Altaca Grubu, Balıkesir'in Gönen İlçesi yakınlarında kurulu Çevre ve Enerji Kompleksi'nde hayvansal ve bitkisel atıklardan hem enerji hem de doğal gübre üretiyor. Önoğlu, ülkenin çöpten enerji elde etme serüvenini şu sözlerle açıkladı:

"Danimarka düz bir ülke. Çöpü göremecek bir yer bulmak zor. Bu sebeple daha 1903'te ilk çöp yakma fabrikasını kurmuşlar. Bu alanda dünyada ilkler. İşin malihiyacının bir kısmını da buradan kargalıyorlar. Bir noktada yetmeyip tüm altyapalarını sıcak su sistemleri ile donatıyorlar. Sıcak su miktarını artırmak için biyokütleye de yöneliyorlar. Budayetmiyor. Elektrik üretilen santrallerin atık isısını da merkezi ısıtma sistemlerine yoneltiyorlar. Hiçbir kaynakları boşça gittigini, biyokütleye zarar çok daha büyük olduğunu kaydetti.

1 milyar lira çöpe gidiyor

Önoğlu, sistemin Türkiye'de yayınlaşmanın önündeki en büyük engelin kamuoyu tepkisi olduğunu belirterek, aslında çöp yakma sistemlerinin şehir içinde bile zararsız bir biçimde çalışabildiğini söyledi. Bu konu en iyi örneklerden birinin Danimarka olduğunu aktaran Önoğlu, çöp yakma tesislerinde filtre etilen bacın gazının atmosferden bile daha temiz olabildiğini ifade etti. Önoğlu, çöpte her yıl 1 milyar liralık kaynağını boşça gittigini, biyokütleye zarar çok daha büyük olduğunu kaydetti.

YENİ ŞAFAK**GÜNLÜK****GAZETE****ULUSAL**

Tarih: 06.10.2017

Sayfa: 4

Tiraj: 111129

StxCm: 143

1/1

TL ile ticareti katlarız

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın dün gerçekleştirilen İran ziyaretinde bölge için birbirinden önemli kararlar alınırken, iki ülke arasındaki ticarete mahalli para biriminin kullanıldığına açıklaması enerji çevrelerinde olsun karşılandı. Türkiye-İran arasında millî para birliği ticaret yapma sürecinin başlıyor bir şekilde yürütülmeli halinde banan diğer ülkelerle ticarette de örnek olabileceğii belirtildi. 2016 yılında İran'ın 5 milyar dolar ihracat yapan Türkiye, aynı yıl bu ülkeyden 4,7 milyar dolarkt ithalat yaptı. Geçen yıl İran ile ticaretinde fazla bulunan Türkiye'nin önlisansızıyla yillarda bu dış ticaret fazlasını yukarıya taşıyabileceği komşuları.

TÜRKİYE'NİN ELİ GÜCLENDİ

Enerji Ekonomisi Derneği (EED) Başkanı Gürkan Kumbacıoğlu, Yeni Şafak'a yaptığı değerlendirmede, Türkiye ile İran arasında önlisansızlığı döneminde ekonomik ilişkilerin ciddi şekilde Türkiye'ye lehine gelişeceğini işaret etti. Kumbacıoğlu, "Nitekim, Türkiye'nin ilk Türk Ticaret Merkezi

TÜRK verilerine göre, Türkiye ve İran arasında son 5 yılda gerçekleşen ticaretin İskân verileri şöyle:	YIL	İHRACAT	İTHALAT	TİCARİ HİÇMİ
2016	4.960.175.518	4.699.776.693	9.665.952.211	
2015	3.863.759.780	6.096.354.224	9.760.094.004	
2014	3.886.190.192	9.831.289.630	13.719.479.822	
2013	4.192.511.353	10.393.296.706	14.575.728.059	
2012	9.921.602.401	11.964.778.631	21.888.381.032	

geçtiğiniz aylda İran'ın başkenti Tahran'da kuruşlu" dedi. En önlisansız veriler paralarla ticaretin yapılmış olduğuunu anlatan Kumbacıoğlu, "Enerji ticaretinde Türk Lirasına geç

sayesinde TL'nin dolar ve başka para birimleri karşısında değer kaybetmemesi durumunda Türkiye'nin dolarla alım yapmak başka ülkelere karşı avantaj sağlama mümkün olacaktır. TL'nin dolar karşısında değer

İS DÜNYASI İRAN'LA YAPILAN ANLASMALARDAN UMTULU

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın İran ziyareti kapsamında iki ülke arasında varılan ekonomik anlaşmaların ticaret ve yatırımları artıracığı umudu iş dünyasını heyecanlandırdı. Özellikle TL ile ticaret kararının Türkiye'nin İran ile ticarete elde ettiği fazlaysı daha yukarı taşıyacağına dikkat çekiliyor

YOĞUNLAŞAN EKONOMİK İLİSKİLER TAÇLANDIRILDİ

DEİK Türkiye-İran İş Forumu Başkanı Bilgin Aygıt, "Türkiye ile İran arasındaki ekonomik ilişkiler yoğunlaşmak üzereydi, bu vesileyle taçlandırılmıştı. Umuyoruz bunlar iki ülkenin ekonomik ve ticari verilerine yararı ve bölgelerin nefaheti artırıcı bir somut alınız. Türk paraçılığı dış ticaretin yapılması ve bankaların da buna aracılık etmesi hedefimizdir. İran ile 2012'de yaklaşık 22 milyar dolarkt bir dış ticaret hacmine varlığı fakat son yıllarda düştü. Cünkü birbirini tamamlayan ülkeleriz. Özellikle kredi finansman sonrası da çözümlerle bu yeni yapılan anlaşmalarla birlikte ben bu yıl 15 milyar dolan zorlayacağımız, önumzüdeki yillarda da hedeflenen 30-35 milyar dolarktaki rakamlara ulaşacağımız" diyerek konuştu.

Bilgin Aygıt
kazanmasa Türkiye'nin dolarla alım yaparı ilkeleme kiyasla daha çok para ödemesine neden olur. Benzer şekilde TL'nin değer kaybetmemesi ise avantaj dönüştür, enerjinin başka ülkelere kiyasla daha ucuz alınması anlamına gelir" diye konuştu.

■ CAHİT SARACOĞLU / HABER

ANLAŞMAYLA İRAN'A İHRACAT ARTACAK

AKŞAM

Tarih: 06.10.2017

GÜNLÜK

Sayfa: 7

GAZETE

Tiraj: 102636

ULUSAL

StxCm: 34

1/1

ANLAŞMAYLA İRAN'A İHRACAT ARTACAK

DİS Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Türkiye-İran İş Konseyi Başkanı Bilgin Aygül, İran'ın hala uluslararası para transfer sisteminde yer almamışının ve teknik engellerin devam etmesinin dolarla yapılan ticari etkilediğine dikkati çekti. Aygül,

"Türk parasıyla dış ticaretin yapılması ve bankaların da buna aracılık etmesi ihracatımızı artıracaktır diye düşünüyorum" dedi. Aygül, Türkiye ve İran arasında dış ticarette yaşanan düşüşe de dikkat çekerken, "İran'la 2012'de yaklaşık 22 milyar

dolarlık bir dış ticaret hacmimiz vardı fakat son yıllarda düştü. Dış ticaret hacmimizin ilk etapta 15 milyar doları yakalaması ardından da 30-35 milyar dolarlara ulaşacağımızı düşünüyorum. Çünkü biz birbirini tanımlayan ülkeleriz" diye konuştu.

İŞ DÜNYASINDA İRAN UMUDU

STAR

GÜNLÜK

GAZETE

ULUSAL

Tarih: 06.10.2017

Sayfa: 5

Tiraj: 102527

StxCm: 32

1/1

İŞ DÜNYASINDA İRAN UMUDU

CUMHURBAŞKANI Recep Tayyip Erdoğan'ın İran ziyareti kapsamında milli para birimle ticaret ve iki ülke sunr kapılarının 24 saat calısması gibi ekonomik ilişkilerde katle sunucak konularda anlaşmala imza atılması İran'a ticaret yaparıcayı yapımayı planlayan iş adamlarını heyecanlandırdı. Deş Ekonomi İşlekler Kurulu (DEKİ) Türkiye-İran İş Konseyi Başkanı Bilgen Aygül, İranlı bankaların sendikasyon kredilerinde formala-

Misırlı İşadamları 'Hadi birlikte üretelelim' diyecek

MISİR'DA yaşanan Sisi darbesi nedeniyle gerileyen ve son dönemde yeniden artma eğilimine giren Türkiye-Mısır ticari ilişkileri, 100'den fazla Misırlı İşadamlının Türk-Mısır İş Forumu çerçevesinde Türkiye'ye gelmesi ile daha aktif hale gelecek. Türk-Mısır İşadamları Derneği (TÜMIAD) Başkanı Atilla Ataseven, İki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerin daha da geliştirilmesi ve ticaret hacminin artırılması hedefin-

den hareketle "Hadi birlikte üretelelim" sloganı altında Türkiye'de "Türk-Mısır İş Forumu" organize edeceklerini söyledi. Forumun TÜMIAD, TIKA, DEİK, Konya Ticaret Odası ve Mısır Ticaret Odaları Federasyonu iş birliğiyle düzenleneceğini belirten Ataseven, 26 Kasım-1 Aralık'taki forumun, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'nun gecen Ocak ayında Mısır'a düzenlediği ziyaretin devamı nitelikinde olduğu söyledi.

CUMHURİYET

GÜNLÜK

GAZETE

ULUSAL

Tarih: 08.10.2017

Sayfa: 9

Tiraj: 36693

StxCm: 38

1/1

Maduro, yatırıma çağrıdı

Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro, "Türkiye'deki iş insanlarına şunu söylemek istiyorum, siz iyi yatırımcılar, fırsatları keşfeden kişiler olarak biliniyorsunuz. Venezuela da fırsatların olduğu bir ülke. Size her türlü şartı sağlamaya hazırız" dedi.

Resmi temaslarda bulunmak üzere Ankara'ya gelen Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro, Türkiye-Venezuela İş Forumu'na katıldı. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, Dış Ekonomik İşkiler Kurulu Türkiye Venezuela İş Konseyi Başkanı Selim Bora katıldı.

Venezuela'nın eski Devlet Başkanı Hugo Chavez döneminde de Türkiye'yi ziyaret ettiğini hatırlatan Maduro, o zaman da yatırımları artırmak istediklerini ancak kalıcı iş birliğini sağlamada zorlulandıklarını ve ülkesindeki dönüşüm nedeniyle arzu edilen ilerlemeyi gerçekleştiremediklerini ifade etti. Maduro, "Israrlı bir şekilde Venezuela'da yeni bir ekonomik model oluşturacağız. Arzumuz zenginliği çeşitlendirmek" diye konuştu.

Motorlar çalışacak

Türk insanını fırsatları keşfeden kişiler olarak tanımlayan Maduro, "Artık motorlarımızı çalıştıracağız ve ekonomiye

yenilikler getireceğiz. O yüzden Türkiye'deki iş insanlarına şunu söylemek istiyorum; siz iyi yatırımcılar, fırsatları keşfeden kişiler olarak biliniyorsunuz. Venezuela fırsatların olduğu bir ülke. Size her türlü şartı sağlamaya hazırız" dedi.

- Ekonomi Servisi

Nicolas Maduro

YENİ AKİT

GÜNLÜK

GAZETE

ULUSAL

Tarih: 08.10.2017

Sayfa: 6

Tiraj: 51299

StxCm: 151

1/1

MADURO: İKİ ÜLKƏ ARASINDA TURİZM, TİCARET, TARIM VE GÜVENLİK ALANINDA 5 ANLAŞMA İMZALADIK

'SİZE HER TÜRLÜ ŞARTI SAĞLAMAYA HAZIRIZ'

Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro, "Türkiye'deki iş insanlarına şunu söylemek istiyorum, siz iyi yatırımcılar, fırsatları keşfeden kişiler olarak biliniyorsunuz. Venezuela'da fırsatların olduğu bir ülke. Size her türlü şartı sağlamaya hazırız. Çok israrlı bir şekilde Venezuela'da yeni bir ekonomik model oluşturacağız" dedi

Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro, "Türkiye'deki iş insanlarına şunu söylemek istiyorum, siz iyi yatırımcılar, fırsatları keşfeden kişiler olarak biliniyorsunuz. Venezuela'da fırsatların olduğu bir ülke. Size her türlü şartı sağlamaya hazırız" dedi.

Resmi ziyaret için Türkiye'de bulunan Maduro, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve [Tek Ekonomik Birlik Forumu \(TEBF\)](#) Türkiye-Venezuela İş Konseyi tarafından düzenlenen Türkiye-Venezuela İş Forumu'na katıldı.

FİRSATLARI DEĞERLENDİRDİK

Maduro, burada yaptığı konuşmadada, Türkiye de son derece yoğun ama verimli bir gün geçirdiğini. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile gerçekleştirildiği görüşmede iki ülkelere arası çalışma fırsatlarını değerlendirdiklerini anlattı. Nicolas Maduro, Türkiye ve Venezuela arasında turizm, ticaret, tarım ve güvenlik alanında 5 anlaşma imzalandığını söyledi.

Venezuela'nın eski Devlet Başkanı Hugo Chavez döneminde Türkiye'yi ziyaret ettiğini hatırlatan Maduro, iki ülke arasındaki ilişkilerin yeni bir etapı girdiğini belirterek, "Çok israrlı bir şekilde Venezuela'da yeni bir ekonomik model oluşturacağız. Çok verimli olacak, arzumuz zenginliği çeşitlendirmek" diye konuştu.

SİZLER İYİ YATIRIMCILAR SINIZ

Venezuela'nın son 100 senede petrol gelirle geçen bir ülke olduğunu aktaran Maduro, bunun da her seyi ithal etme absyalının oluşturduğunu dile getirdi. Maduro, "Artık motorlarımızı çalıştıracağız ve zenginlige ulaşma noktasında ürün çeşitliliğimizi artıracak, ekonomiye yenilikler getireceğiz. O yüzden Türkiye'deki iş insanlarına şunu söylemek istiyorum, siz iyi yatırımcılar, fırsatları keşfeden kişiler olarak biliniyorsunuz. Venezuela'da fırsatların olduğu bir ülke. Size her türlü şartı sağlamaya hazırız" şeklinde konuştu.

Devlet Başkanı Maduro, Türk iş insanları ekonomik dönüşümün bir parçası olmak üzere ülkesine davet etti. Maduro, Venezuela'da maden, petrokimya, petrol, doğalgaz, turizm, sanayi, tarım, hizmetler sektörü, finans, bankacılık gibi alanlarda iş fırsatlarının olduğunu aktardı.

İş Forumuna Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro, Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoglu, İdadımlı Mustafa Çıraklıoğlu, DİSK/Türkiye-Venezuela İş Konseyi Başkanı Selim Bora ve davetiler katıldı.

İKİ ÜLKE ŞİRKETLERİ EŞLEŞTİRİLECEK

YENİ AKİT

GÜNLÜK

GAZETE

ULUSAL

Tarih: 08.10.2017

Sayfa: 6

Tiraj: 51299

StxCm: 44

1/1

İki ülke şirketleri eşleştirilecek

Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, önümüzdeki en kısa sürede Ekonomi Bakanlığı ve **Dis Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK)** öncülüğünde güç bir iş dünyası ekibiyle Venezuela'ya gideceklerini belirterek, "Bu sefer şirket şirket eşleştirme ile iki ülke iş dünyasını iş yapar hale getireceğiz" dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve **DEİK** tarafından düzenlenen Türkiye-Venezuela İş Forumu, Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro, Bakan Zeybekci, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu ve **DEİK/Türkiye-Venezuela İş Konseyi** Başkanı Selim Bora'nın katılımıyla gerçekleştirildi.

Etkinlikte konuşan Ekonomi Bakanı Zeybekci, iki ülke arasında mesafelein çok uzun olduğunu ancak bu uzak-

lığı "okyanus dolusu fırsatlar" şeklinde değerlendirdiğini dile getirerek, görüşmeler neticesinde iki ülke arasında ekonomik ve ticari ortaklık anlaşmasının imzalandığına dikkati çekti.

GÜCLÜ ORTAKLIĞA İMZA

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu da, Venezuela'nın son dönemde yaşadığı sıkıntılardan iki ülke arasındaki ticaret hacmini olumsuz etkilediğini belterek, "Venezuela ile 2012'de 350 milyon dolar seviyesinde olan ikili ticaret hacımız, Venezuela'da yaşanan sıkıntılar dolayısıyla geçen yıl 83 milyon dolar seviyesine kadar düştü. İnanıyoruz ve diliyoruz ki içerisinde sorunlarını hızla çözen Venezuela ile Türkiye çok daha güçlü ortaklıklara imza atabilir" dedi.

Teknolojinin mesafeleri ortadan kaldırıldığına işaret eden Hisarcıklıoğlu, "Latin Amerika'ya özel bir önem veriyoruz. Yarım milyarı aşan bir pazar orada bizlere bekliyor. İşte dünyanın en zengin petrol rezervleri Venezuela'nın elinde. Burada da 80 milyon nüfusu koca bir pazar var" diye konuştu. Hisarcıklıoğlu, Türk şirketlerinin Venezuela'nın tarım, gıda, ilaç ve temizlik malzemeleri konusundaki ihtiyaçlarını en iyi şekilde karşılayabileceğini vurgulayarak, "Türkiye, tarımsal üretimde de dünyada 7. sırada, Venezuela bereketli toprakla sahip. Bu arazileri şirketlerimizle ilgili kamu oturulleri arasında yapılacak iş birlikleriyle ekonomiye kazandırılabiliriz" dedi. Hisarcıklıoğlu, Türk Hava Yolları'nın 2016'da İstanbul ve Karakas arasında Küba aktarmalı uçuş başlığını hatırlattı.

PARA Tarih: 08.10.2017
HAFTALIK Sayfa: 26
DERGİ Tiraj: 18887
ULUSAL StxCm: 428

1/3

PARA | HABER

Emin adımlarla 'dengeli' büyüyoruz

*Ikinci çeyrekteki büyümeye rakamları iş dünyasını gelecek adına ümitlendirdi. Sanayiden hizmete, inşaattan tarıma tüm sektörler ekonominin dengeli büyümeyesine katkı sağladı.
Üçüncü çeyrek rakamlarının daha iyi gelmesi bekleniyor... RAHIME BAS UCAR*

TÜRKİYE ekonomisi, içinde bulunduğu coğrafyada bir dizi sorun yaşıyor da dengeli büyümeye yolunda emin adımlarla ilerliyor. Geçtiğimiz haftalarda ekonominin ikinci çeyrekte, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 5,1 büyüğünü açıkladı. Geçen yılın son çeyreğinde yüzde 4,2, bu yılın ilk çeyreğinde de yüzde 5,2'lik büyümeyi yakalayan Türkiye ekonomisi, aynı büyümeye trendini sürdürdü. İkinci çeyrekte GSYH, cari fiyatlarla yüzde 16,3 artarak, 734 milyar 211 milyon TL'ye yükseldi.

Hükümetin geçen hafta açıkladığı Orta Vadeli Program (OVP) da, bu yılın ilk iki çeyreğindeki büyümeye oranları daha da ileri taşıyacak önlemleri ve hedefleri içermiyordu. Bütün hedefler Türkiye'ye "sınıf atıracak" nitelikte. Yeni OVP'de 2018-2020 program döneminde büyümeye hedefi yüzde 5,5 olarak

öngörülüdü. Biz de bu rakamları ve hedefleri baz alarak iş dünyasına büyümeye konusundaki bekârlarını sorduk. Görük ki, iş insanları büyümeye trendi konusunda son derece iyimserler.

İHRACAT EKONOMİYİ SÜRÜKLÜYOR
Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı Mehmet Büyükekş, Türkiye ekonominin ikinci çeyrekte de büyümeye temposunu sürdürdügünü vurguluyor. Türkiye'de 10 aydır artan ihracatın büyümeyenin ana motoru olduğunu söyleyen Büyükekş, "İhracatın ikinci çeyrekte büyümeye pozitif katkı yapmasıyla 2017yi 'İhracatta Atılım Yılı' ilan etmekte doğru bir karar vermiş olduğumuzu bir kez daha gördük. Net dış ticaret, ikinci çeyrek-

te de ilk çeyrekténe benzer şekilde büyümeye 1,8 puan katkı sağladı" diyor.

DEİK (Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu) eski Başkanı Ömer Cihat Vardan ise, iç ve dış talebin büyümeye olumlu katkı sağlanmasıyla dengeli büyümeyenin ikinci çeyrekte devam ettiğini belirterek sözlerine başlıyor. "İç ve dış talebin büyümeye olumlu katkı sağlamamasıyla ekonominizin yılın ikinci çeyreğinde yüzde 5,1 ile dengeli büyümeye devam etmesi, hiç şüphesiz ekonominizin sağlamlığını ve dinamizmini sürdürdügünü gösteriyor" diyen Vardan su değerlendirmelerde bulunuyor:

"Rakamlara baktığımız zaman bizden oldukça sevindiren buz gelişmelerin olduğunu görüyoruz. Kaydedilen büyümeyenin yüzde

Ömer Cihat Vardan

ENERJİDE KOPENHAG KRİTERLERİ

**BLOOMBERG
BUSINESSWEEK
TÜRKİYE**

HAFTALIK

DERGİ

ULUSAL

Tarih: 08.10.2017

Sayfa: 1

Tiraj: 18000

StxCm: 880

Enerjide Kopenhag Kriterleri

Danimarka sürdürülebilir enerji sistemlerinde küresel ölçekte önemli bir oyuncu. Peki Türkiye, Danimarka'dan neler öğrenebilir? s 30

FİYATI 6 TL KİTAP 7,5 TL

ISSN 1306-2387 32

9 771306 238008

ENERJİDE KOPENHAG KRİTERLERİ

**BLOOMBERG
BUSINESSWEEK
TÜRKİYE**

HAFTALIK

DERGİ

ULUSAL

Tarih: 08.10.2017

Sayfa: 1

Tiraj: 18000

StxCm: 880

**Enerjide
Kopenhag
Kriterleri**

30

Danimarka yenilenebilir enerji, çevre ve bölgesel ısıtma sistemleri konusundaki bilgi ve teknolojik birimiyle öne çıkmıyor. Türkiye ise bu ülke ile işbirliği yaparak enerji verimliliğini artırmayanın ve çevreye daha az zarar vermenin peşinde

Mehmet Erdoğan Elgin

ENERJİDE KOPENHAG KRİTERLERİ

**BLOOMBERG
BUSINESSWEEK
TÜRKİYE**

HAFTALIK

DERGİ

ULUSAL

Tarih: 08.10.2017

Sayfa: 1

Tiraj: 18000

StxCm: 880

Bloomberg Businessweek Türkiye

Danimarka'nın başkenti Kopenhag'da, Kraliçe II. Margrethe'in sarayına bir kilometreden biraz daha fazla uzaklıkta, şehrin en büyük ve yüksek binası yükseliyor. Fütüristik mimariye sahip bu yap, yan cephelerinin bal peteği'ne benzeyen tasarımıyla bilyik bir plaza gibi duruyor. Ama binanın yam başında devasa baca, buranın ilginç bir fabrika binası olduğu fikrini veriyor. Yapının eğilimli ve yitirince metre uzunluğundaki çam ağaçlarıyla kapı çatısı bir kayak pistine benzeyor ve keskin bir dönlüş yaparak yere kadar uzanıyor. Bu çatı mimarisinin yapının hangi amaçla yapıldığını dair tahminleri daha da karmaşık hale getiriyor. Bu yapı ne bir AVM, ne bir plaza ne de akıllı bir endüstriyel tesisi. Burası Danimarka'nın bölgesel istitma, çevreci atık yakma ve yenilenebilir enerji teknolojilerinin yenilikçi mimariyle buluştuğu Copenhill atıktan enerji elde etme tesisi.

500 milyon euroya mal olan Copenhill, henüz devreye alınmadı ve öümüzdeki yılın başında faaliyete geçecek. Tesiste yıllık 400 bin ton kota atıktan yakılarak bertaraf edilmesi hedefleniyor ve bu yakma işleminden elde edilen enerji ile en az 120 bin hanenin ısıtılması, yine en az 50 bin hanenin elektrik ihtiyacının karşılanması planlanıyor. Ayrıca baca gazının yoğunlaştırılmasıyla birlikte 100 milyon litre suyun geri kazanımı yapılıyor. Copenhill'in yanında bulunan yapay göl, buradan geri kazanılmış olan suyla doldurulmuş. Tesis, bütün bunları yüzde 99 enerji verimliği ile yapacak. Bu, çöpün bertaraf edilmesinde gelenin son noktaya ortaya koyuyor.

Her ne kadar yapı performansı yüksekkir enerji tesisi olsa da endüstriyel tesislerin oraların yakın yaşayan insanların arasındaki ilişkiye yeni bir boyut getirmiş durumda. Yapının üst kısmını oluşturan yaklaşık 1,6 kilometrelük alan, kayak pisti olarak tasarlanmıştır. Yapının en yüksek noktası 85 metre. Neredeyse hiçbir doğal yükseltinin bulunmadığı Danimarka için bu kayak tesisi ülke için bir ilk olacak. Üstelik bu pistin zeminin soğutulması, tesisten elde edilen atık su sayesinde gerçekleştirilecektir. Copenhill ayrıca turmanma platformu, dinipler alanları, kafe ve restoranlara da ev sahipliği yapıyor.

Copenhill, Danimarkalılar için atıkları yakarak bertaraf edildiği ve oluşan sisden enerji elde edildiği teknolojilerin adeta bir anıt. Ama ülkede bu tesis dışında 29 tesis daha bulunuyor. Üstelik ülkenin temiz ve yenilenebilir enerji teknolojilerinde

Evsel atıklar, dünyada büyuyen bir sorun

başardıkları çöp yakma tesisleriyle sınırlı değil. 5,5 milyonluk bu küçük Kuzey Avrupa ülkesi, son 40 yılda yenilenebilir enerji teknolojileri alanında küresel bir güç olmaya başlandı. Danimarkalı şirketler ve kamu, bu teknolojileri bir adım daha ileri götürmeye çalışırken küresel pazarın ve daha fazla pay almayı hedefliyor.

Danimarka 1970'lerin ortalarına kadar enerjide yüzde 95 oranında dışa bağımlı bir ülkeydi. Elektrik enerjisi ve konut ısıtmasında ana kaynak petroldü. Ama 1973 Petrol Krizi bütün dünyayı vurdugu gibi bu ülkeye de ekonomik olarak ciddi hasar verdi. Krizle beraber önce petrol sevkıyatının durması ardından da fiyatların kriz öncesi göre üç kat artması Danimarka'da hem sosyal hayatı hem de ekonomiyi derinden yaraladı. "Yaşanan bu kötü deneyim, hükümeti ve şirketleri yeni çareler aramaya itti" diyor kamu ve özel sektör tarafından oluşturulan, çevre ve yenilenebilir enerji teknolojileri üzerine çalışan State of Green'in sözcüsü ve proje yöneticisi Martha Marinner ve devam ediyor: "Enerjide dışa bağımlılığ azaltmak için önlemler alındı ve ülke kendi enerji

teknolojilerini geliştirmeye başladı."

Aslında Danimarka, 1960'larda o dönemin en popüler konularından nükleer enerjiye yakından ilgilenmeye başlamıştı. Bunun için enstitüler kurulmuş, nükleer santrallerde önemli bir yere sahip malzeme teknolojisi alanında ciddi bir alt yapuya sahip oldu. Bu süreçte komşusu İsveç nükleer santral kurmaya başlayınca, Danimarka kamuoyundaki tartışmalar nedeniyle nükleer santrallerden vazgeçti. Ama ülkede oluşan malzeme teknolojisi birçok alanda yeni teknolojilerin mimarı oldu. Şüphesiz, yenilenebilir enerji teknolojileri bu noktada en olumlu etkilenen olan oldu. Özellikle de rüzgar enerjisi teknolojileri. Danimarka coğrafi konumuya rüzgar bakımından oldukça zengin bir ülke. Gelişen malzeme teknolojisiyle birlikte rüzgar tribün teknolojilerinde şirketler önemli bir atılım gösterdi. Öyle ki, bugün kullanılan üç katlı rüzgar tribülerinin geliştirildiği ülke de Danimarka'dır. Bugün gerek karada gereksiz denizde kurulan tribüler Danimarka'nın elektrik ihtiyacının önemli bir kısmını karşıyor. Rüzgarın etkili olduğu yılın bazı

ENERJİDE KOPENHAG KRİTERLERİ

**BLOOMBERG
BUSINESSWEEK
TÜRKİYE**

HAFTALIK

DERGİ

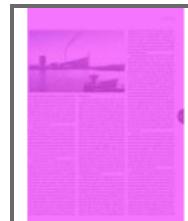
ULUSAL

Tarih: 08.10.2017

Sayfa: 1

Tiraj: 18000

StxCm: 880

8 Ekim 2017

dönemlerinde, santrallerinin ürettiği elektrik ülke ihtiyacının bir buçuk katına ulaşıyor. Elbette bununla birlikte ülkenin Vestas gibi rüzgar enerjisi alanında küresel ölkeli şirketleri ortaya çıktı. Yalnız rüzgar da değil, biyogaz, güneş, çevreyle başkın atık yakma teknolojileri gibi diğer yenilenebilir ve temiz enerji teknolojileri çok sayıda Danimarkalı şirketin başarılı olduğu alanlar arasında yer alıyor.

Yenilenebilir ve çevreci enerji teknolojileri sektörü Danimarka'da önemli bir istihdam sağlıyor. 2000 yılında bugüne yüzde 300 büyütmen sektör, 60 bine yakın istihdam yaratıyor. Bu ülkede toplam istihdamın yaklaşık yüzde 3'ünü oluştururken, endüstri alanındaki istihdamın yaklaşık yüzde 11'ine denk geliyor. 2014 verilerine göre ise sektörün toplam iş hacmi yaklaşık 24 milyar euro ve bunun 10 milyar euro-sunu ihracat oluşturuyor.

Yenilenebilir ve temiz enerji politikalarının yanı sıra enerji verimliliği için geliştirilen çözüm ve teknolojiler sayesinde, Danimarka ekonomisi 1980 yılından günümüze yaklaşık yüzde 70 oranında büyümeye karşı, enerji tüketiminin neredeyse 1980 yılı seviyesinde kaldığı görülmektedir. Buna karşılık, aynı dönemde karbon salımının ve su tüketiminin yüzde 50'ye varan oranlarında düşmesine dikkat çekiyor Danimarka Enerji Ajansı uzmanlarından Bjarne Juul Kristensen. Bu önemli bir başarı ve aslında büyütlenen ekonomiyle birlikte enerji talebinin artacağını yönelik ekberi bozun bir gelişmekte. Elbette bu noktada Danimarka enerji sektöründeki enerji verimliliği üzerine yapılan çalışmaları ve geliştirilen teknolojilerin büyük pay-

bulumuyor.

İşte bu noktada atık yakma ve bu yakma işleminden enerji elde etme alanında da Danimarkalı şirketler oldukça iddialı. Aslında evsel atıkların ya da sanayi atıklarının bertaraf edilmesi Danimarka gibi düz ve çöp depolamaya uygun arazisi bulunmayan bir ülke için oldukça eski bir sorun. Zira ülkede çöpün bir sorun olmasa ve halkın sağlığını tehdit etmesi 20'nci yüzyılın başına kadar uzanyordu. O dönemde karar vericiler çöpi yakarak bertaraf etme yolunu seçmiş ve 1903 yılında ilk çöp yakma testisini kurmuşlardır. Dünnyada da bu alandaki ilk tesisin olma özelliğini taşıyor. Elbette o dönemdeki testisler bir enerji üretimi sórı konusu değildi. Ama ilerleyen süreçte özellikle ülkenin 1970'lerinden sonra yaşadığı enerji krizi, yeni enerji kaynaklarına yönelmemeyi ve bu alanda çözüm geliştirilmesini zorunlu kılmıştır. Ve böylece çöpten enerji üretimi teknolojileri gelmeye başlamış. Bugün atıkların yakılmasıyla elde edilen enerji, şehirlerin ısıtlmasında ve elektrik enerjisini elde edilmesinde kullanılmıştır.

Ülke genelinde belediyelerin ya da belediyelerin dahil olduğu kooperatiflerin sahip olduğu toplam 29 çöp yakma testisi bulunmaktadır. Bu testislerde yüzde 90-95 aralığında değişen enerji veremliliğiyle çalışıyor. Bu testislerde üretilen enerjinin Danimarka genelindeki bölgelere ısıtma-maya sağlanmış katkı yüzde 20, toplam elektrik arzında ise yüzde 5 seviyesindedir. Belediyeler ve kooperatifler tarafından hayata geçirilen bu testisler kâr amacı güdülmeden işletiliyor. "Atık yakma testislerini şehirlerin elektrik süpürgeyi gibi

düşünebiliriz" diyor atık yakma teknolojileri üzerine çalışan B&W Volund şirketinin yönetici ortağı Peter Laursen ve devam ediyor: "Dünyanın bu alanda en çevreci teknolojilerini üretiyoruz. Öyle ki bazı zamanlar tesisimizin bacasından çıkan gaz, soluduğumuz havadan bile temiz olabiliyor."

Göplerin bertaraf edilmesi her şehir için önemli bir sorun. Bu sorun önmüzdeki yıllarda artarak devam edecek. Peter Laursen 2016 yılında küresel ölçekte yıllık 2 milyar ton olan kati atık miktarının 2050'de iki katından fazla olacağını belirtiyor. Yani gelecekte belediyeleri ve elbette çevreyle ilgili kamu kurumlarını çok daha zor işler bekliyor. Dünnyada çöpten kurtulma ağırlıklı olarak vahşi gömme şeklinde oluyor. Belediyelerin belirlediği alanlara gelişigüzel atılan çöplerin oluşturduğu daglar, kötü kokunun ve çeşitli salgın hastalıkların nedenleri arasında. Yine yer alta sularının kirlenmesi, bu çöp daglarını gelecek için de tehlikeli kılıyor. Türkiye'de de birçok belediyede olduğu gibi 'modern' çöp gömme sahaları mevcut. Ama bu yöntem de vahşi depolamann neden olduğu risklere açık. O yüzden çevre zarar vermeden yakma en iyi yöntem olarak görüülüyor. Bu noktada farklı ülkelerden birçokşehirin belediyeleri Danimarkalı şirketlerin müşterilerinden olmuş.

Elbette bu alanda Danimarkalılar yalnız değil. Onların başta Almanya ve Çin olmak üzere rakipleri bulunuyor. Özellikle Çinlilerin daha ucuz malıyetli testisler kurabilmesi, rekabette Çinliler için ciddi bir avantaj sağlıyor. "Eğer çöp yakarken bacadan zehirli gazlar salıyorsanız başka bir çevre felaketine neden oluyorsunuzdur" diyor Peter Laursen ve devam ediyor: "Danimarkalı şirketlerin en çevreci teknolojilere sahip olması tercih edilmesindeki en önemli etken oluyor."

Danimarka'da çöp yakılmasıyla elektrik elde ediliyor. Ama belki bu testislerin daha da önemli bir görevi konut ısıtma sistemlerinde kullanılması. Zira ısıtmada kullanılan her birim kaloriden biri bu testislerden geliyor. Tabii bu testislerin ısıtmada kullanılması için şehirlerde bölgelik ısıtma sistemlerinin olması şart. Danimarka genelindeki konutların yüzde 65'i bölgelik ısıtma ile ısıtıyor. Bu oran, başkent Kopenhag'da yüzde 98'i buluyor. Danimarkalı şirketler bölgelik ısıtma teknolojilerinde de oldukça gelişmiş durumda. Danimarka'nın en büyük bölgelik ısıtma teknolojileri ve ekipmanları ihracatını ►

ENERJİDE KOPENHAG KRİTERLERİ

**BLOOMBERG
BUSINESSWEEK
TÜRKİYE**

HAFTALIK

DERGİ

ULUSAL

Tarih: 08.10.2017

Sayfa: 1

Tiraj: 18000

StxCm: 880

Bloomberg Businessweek Türkiye

Cevreci çöp yakma teknolojilerinde Danimarka şirketler, küresel ölçekte önemli bir yere sahip

34

► sağlayıcı organizasyonu DRC'nin yöneticilerinden Lars Hummelmose, "Hangi kaynağı kullanırsanz kullanın, bölgesel ısıtma sistemleri bireysel ısıtmaya göre çok daha fazla verimli. Danimarka'da enerji verimliliğinin bu oranda yüksek olmasında bölgesel ısıtmannın ciddi katkısı bulunuyor" diyor ve devam ediyor: "Danimarka'da hiçbir termik santralin tepesinde soğutma tankları bulunmaz. Bu şekilde soğutarak fazla ısını havaya veren santraller son derece verimsiz çalışan yapılandır." Danimarka'da bölgesel ısıtma ağı gelişmeden önce termik santrallerin ortalaması verimliliği yüzde -40'lar seviyesindediydi. Bugün ise verimliliğin yüzde 90'lara seviyesine gelmesinde bölgesel ısıtma sistemlerin payı büyük.

Peki bu verimlilik nasıl sağlanıyor? Bugün yeni jenerasyon bir doğalgaz santrali, yüzde 50'nin biraz üzerinde verimli çalışıyor. Yani her 100 metreküp doğalgazın 50 metreküp elektriğe dönüştürülenken diğer 50'si atık ısısı olarak atmosfere salınıyor. Eğer elektrik üretimiinden sonra ortaya çıkan ısuya sıcak su elde edilir ve santrale yakın yerleşen birimlerin ısıtmasında kullanılırsa burada verimlilik çok daha yüksek oranlanır çıkıyor. Danimarka'da yalnızca termik santrallerin atık ısısından değil, atık ısısı neredeyse her yapsız yararlanılıyor. Geçtiğimiz günlerde yapılan bir anlaşma ile Kopenhag'daki 120 supermarketin soğutucularından çıkan atık ısısı pehir ısıtma sisteme sıcak su elde edilmesi için verilecek.

Danimarka şirketlerinin, dünyada bu alanda en büyük tedarikçilerin başında geldiği söylenebilir. Ülkede bu sektörde ürün ve sistem sağlayan çok sayıda şirket

bulunuyor. Bunlardan biri de otomasyon ve kontrol sistemleri üreten Danfoss. Şirketin bölgesel ısıtmadan sorumlu başkan yardımcısı Atli Benonysson, "Bölgesel ısıtma sistemleri iklim değişikliği ile mücadelede katkı sağladığı için Birleşmiş Milletler tarafından önem verilen bir konu" diyor ve devam ediyor: "Hem bölgelerde ısıtma hem de soğutma konusunda yapacak çok proje var ve bu, bapta Avrupa olmak üzere bir çok bölgede ciddi bir ihtiyaç."

Danimarka'nın temiz ve verimli enerji alanında bu teknoloji ve bilgi birikimi, enerji verimliliği ve çevre kaygıları güvenle farklı ülkelerden çok sayıda yetkilili bu ülkeye çekiyor. Geçtiğimiz hafta dünyada en önemli birincil enerji kaynağı İhracatçılarından Rusya'nın enerji Bakanı tarafından yakından görülmek için bu ülkeye deyecek. Kisa bir süre önce de Türkiye'den han belediye başkanları burayı ziyaret etti.

Geçtiğimiz yıl Türkiye ve Danimarka arasındaki anlaşmaya enerji verimli ve düşük karbon salımının ısıtma ve soğutma alanında işbirliği yapılacak. Bu anlaşmaya birlikte Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Yiğit Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü ile Danimarka Enerji Bakanlığı arasında başta mevzuat yazımı olmak üzere çeşitli teknik konularda işbirliği yapılacak. Bir diğer anlaşma da Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü ile Danimarka Çevre Koruma Ajansı arasında atık ve kaynak yönetimi konusunda işbirliği anlaşması. Yine burada da Danimarka tarafı mevzuat yazımı ve teknik konularda Türkiye'ye destek sağlayacak. Dış Ekonomik İlişkiler Konseyi

(DEİK) Türkiye-Danimarka İş Konseyi Başkanı Alper Önoğlu, "Bölgesel ısıtma ve atık bertaraf etme teknolojileri açısından doğru adres Danimarka" diyor ve devam ediyor: "Bölgesel ısıtmayı ele alalım. Danimarkalar bir sey ekonomik olmazsa asla yapmazlar. Mesela bölgesel ısıtma için yapılan altyapının maliyeti Danimarka'da Türkiye'ye göre dört kat daha pahalı. Ama bu sistemleri kurmuşlar. Hem enerjide ciddi bir verimlilik sağlıyor hem de önemli bir istihdam yaratıyorlar."

Çög, Türkiye'de de belediyeler için en önemli sorunlardan biri. Yıllık ivesel kaynaklı çöp miktarı 35 milyon ton. "Bu miktar kalori değeri olarak 15 milyon ton kömür ve 1 milyar metreküp doğalgazın kalori değerine yakın" diyor Merkezi İstıtma Sistemleri şirketinin kurucusu Abdullah Bilgin ve devam ediyor: "Biz ise bu büyüklikteki bir enerji kaynağını her yıl topraga gömülüyorum ve bu göndürdüğümüz yerlere ise modern depolama tesisi yapıyoruz."

Öte yandan Türkiye'de bölgesel ısıtma sisteminin olmayı da enerji verimliliğini artırmak isteyen bir ülke için büyük bir dezavantaj. Türkiye yıllık 50 milyar

ENERJİDE KOPENHAG KRİTERLERİ

**BLOOMBERG
BUSINESSWEEK
TÜRKİYE**

HAFTALIK

DERGİ

ULUSAL

Tarih: 08.10.2017

Sayfa: 1

Tiraj: 18000

StxCm: 880

8 Ekim 2017

Yerel Yönetimler ve Çöp Sorunu

Türkiye'de özellikle nüfus yoğunlukları orta ve az olan şehirler bölgelerde istifa altı yapısına sahip olabilir. Yine bu sisteme entegre edilecek çöp yakma tesisleri, bu belediyelerin çevreyle ilgili çözmesi gereken çöp sorunu da ortadan kaldırabilir. Ama burların olabilmesi için kamunun yapacağı düzenlemeye ve teşvikler büyük önem taşıyor.

Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Sekmen

Erzurum bir kış şehri. Çok uzun süre kombi kullanmak gerekiyor ve doğalgazın da fiyat yüksekti. Bu noktada vatandaşlarımızın "İstiyorum nasıl daha ucuzu getirebiliriz?" sorusuna cevap arıyorum. Bunun için birçok şehir ve ülke dolaştım. Nasıl yapmışlar, yerinde inceledim. Türkiye'de henüz merkezi istifa yok maalesef ve istifa bireysel yapıyılıyor. Danimarka'da istifaya ilgili projeleri yerinde gördüm. Erzurum'da çöp yakılarak elektrik elde edilen bir tesisi girişimiz kurdurdık.

Günümüz 400 ton çöpümüz çöker. İhaleyi verdigimiz şirkette söyle bir anlaşmamız var. Maliyetlerden sonra kalan kânnın yüzde 72'si bizim olacak, geri kalan da projeyi yapan firmamız. İhaleyi verdigimiz firmaya elektrik elde etmemen yanı sıra istifada da bunu kullanabileceğimizi söyledim. Bizi tanıyan şirketin yetkililerine de buraya gelip görmesini söyleyeceğim. İstifa tarafının yapıp yapamayacağına da bakacağları. Eğer bunu yapabilirsek şehrin yollarında ve kaldırımlarında yaşanan bulanma sorununu da çözebiliriz.

Bolu Belediye Başkanı Alaaddin Yılmaz

Bolu ekonomisinin önemli bir girdisini et tavukçuluğu oluşturuyor. Türkiye pazarcının üçte birini Bolu şehrindeki firmalar sağlıyor. Bu sektörün ciddi bir gübre sorunu var. Bolu bir turizm ve spor şehri ve bu atıkların çevreye zararını ortadan kaldırıracak şekilde bertaraf edilmesi gerekiyor. İlk etapta bu abkların organik gübreye dönüşüp dönüsermeyeğine baktık ve bunun için Alman ve Hollandalı şirketlerle görüşük. Sonuç olarak organik gübre yapımını sağlayabiliyoruz ama bunun için bir yatırımcı gerekiyor. Yatırımcı olarak kimseyi bulamadık.

Sonradan bunu nasıl bertaraf edebileceğimize dair araştırmalar yaparken yakararak elektrik üretmenin etkili olabileceği gördük. Bununla ilgili Çinli bir kamu şirketiyle görüşük ve onların tesislerini dolaştık. Tavukçuluğ sektörünün büyük oyuncularıyla bu konuyu görüşük. Bu uzun vadeli bir süreçti ve sonuçta güllerlerin bir araya toplandı ve yakıtlanmasıyla ilgili

protokolü imzalandı. Teknik olarak Bolu merkeze ve bir tane de Göynük tarafına olmak üzere iki tesisin kurulması gerekiyor. Yer tahsis edildi. Ama çevrede oturan insanlar ayaklandı. O proje durdu. Şimdi ise bir şahıs arazisi satın alındı. Planladığımız tesis için yer ve ÇED raporu hazır. İhale sürecine gireceğiz.

Danimarka'da bu konuya ilgili ciddi bir bilgi birikimi var. Küçük bir ülke olmasına rağmen millî geliri ve ihracat rakamlarının bütünlüğüne bakıldığından buradan alınacak derslerin olduğunu söyleyebilirim.

Zonguldak Belediye Başkanı Muhammed Akdemir

Buraya girmek bizim için çok önemli. Zira şehrinizde olmayan bir teknoloji yerinde görüp incelemek, gerçekten önemli. 100 yıldan uzun süredir bu topraklarda gelişen bir teknoloji çöp yakma. Bazı zorunluluklar bu ülkede çöp yakma teknolojisinin gelişmesini sağlamış.

Bizden önceki belediye başkanımız çöp depolama sahasını şehir merkezinden 25 kilometre uzakta bir köye kumrus. Orada depolanıyor ve aslında bu vahşi depolama. Burası ömrünü doldurmak üzere ve ikinci bir depolama sahası için bir yer daha alındı ve buraya depolamaya devam edeceğiz. Çöpten enerji üretiyoruz. Bana bu konu geldiğinde hiç düşündürmeden kabul ettim. Bu tesis sayesinde hem aylık 300 bin liralık gelir elde ediyoruz hem de çöpün bir kısmından kurtuluyoruz. 2,5 MW büyüklüğünde bir tesis bu. Yenilige açık olmak ve imkanları zorlamak gerekiyor. Coğrafi konum da önemli. Coğrafi konum bizim için büyük bir dezavantaj. Bu tür bir tesisi kurabilmek için 40 bin metrekare tesise ihtiyaç var. Bize böyle bir yer bulmak zor. Engebeli bir arazimiz var. Zonguldak genelinde günlük 450 ton çöp çöker. Üç yıldır bu tarz tesisi görevlemek için farklı ülkelere gittik. Zonguldak, Karabük ve Bartın olarak ortak bir proje yapalım dedik. Ama maliyet açısından bize çok yüksek geldi. Aylık 70-80 bin TL çöp depolama maliyetim var. Burada yap-islet-devret modeliyle çevreci bir çöp yakma tesisi kurabılırsak çok daha iyi olacak. Halka malîyeti yansıtmayacağımız bir yöntem bulmamız gerekiyor.

YENİ AKİT

GÜNLÜK

GAZETE

ULUSAL

Tarih: 09.10.2017

Sayfa: 6

Tiraj: 51299

StxCm: 56

1/1

SIRBİSTAN TÜRK YATIRIMCILARI BEKLİYOR

Türk ve Sırp iş dünyası, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan liderliğindeki heyetin 10-11 Ekim'de gerçekleştireceği Sırbistan ziyareti ile iki ülke arasındaki ticaretin ve yatırımların yeni bir safhaya geçmesini bekliyor.

Dis Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Türkiye-Sırbistan İş Konseyi Başkanı Aleksandar Medjedovic, söz konusu ziyarete ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

GÜCLÜ ALTYAPI VAR

Sırbistan'ın zengin bir sanayiye, genç, enerjik ve yüksek nitelikli işgücüne sahip olduğuna dikkat çeken Medjedovic, "Türkiye çok önemli bir pazar ve birlikte oluşturulacak güçle üçüncü ülke pazarlarında yeni başarılar elde etmek de mümkün" dedi.

Medjedovic, Sırbistan'da son yıllarda bürokrasının daha verimli çalıştığını ancak hâlâ yavaş işlediğini belirtti. Ülkede küçük ölçekli fakat çok verimli teknoloji odaklı pek çok girişimci ve işletmenin olduğunu belirten Medjedovic, "Bu girişimlerin birçoğu işletme sermayesine ihtiyaç duyuyor ve deneyimli bir yabancı ortakla uluslararası projeleri daha

başarılı bir şekilde gerçekleştirebiliyor" diye konuştu.

Medjedovic, nispeten düşük emek ve sosyal maliyetlerin Sırbistan'ı her tür fabrikanın kurulumu için cazip hale getirdiğini bildirerek, Sırp hükümetinin de ülkede daha az gelişmiş bölgelere yatırım yapmaya karar veren şirketlere sunduğu geniş kapsamlı teşvik programıyla çekiciliğini artırdığını dile getirdi.

STA'YA YENİ DÜZENLEME

Sırbistan Ticaret Odası Başkanı Marko Cadez de Türkiye ve Sırbistan arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının (STA) imzalanmasından bu yana son yedi yılda iki ülke dış ticaretinin artmasına rağmen beklenen potansiyele ulaşmadığını söyledi.

Sırbistan'ın Türkiye'ye olan ihracatını artırarak iki ülke dış ticaretinde denge sağlanması arzuladıklarını ifade eden Cadez, "Sırp ekonomisinin Türkiye'ye sunabileceğii birçok şey var. Tarım ve gıda ürünlerinin ticaretinde anlaşma sağlanılan serbestleşmenin iki ülke dış ticaretini ve özellikle ürünlerimizin ülkeye ihracatını artıracağına eminim" dedi.

'INVEST IN ISTANBUL' TO FACILITATE BUREAUCRATIC PROCEDURES

DAILY SABAH
HAFTADA 6 GÜN
GAZETE
ULUSAL

Tarih: 09.10.2017
Sayfa: 1
Tiraj: 8640
StxCm: 414

1/2

'INVEST IN ISTANBUL' OFFERS ONE-STOP BUREAUCRATIC SHOP TO START BUSINESS IN THE CITY

For foreign investors, 'Invest in Istanbul' is strongly committed to offering a one-stop bureaucratic shop for overseas investors seeking easier and quicker documentation during the investment process

The largest city in Turkey and Europe, Istanbul is home to 40 percent of the country's GDP. Istanbul is aiming to attract further investments via its brand-new investment office.

EFL MINCI - İSTANBUL

CONTINUED FROM PAGE ONE
» In addition to calling on foreign investors seeking investments in Istanbul to conduct transactions directly, the institution also offers information for investors regarding expansive government incentives offered in miscellaneous sectors.

Foreign Minister Mevlüt Çavuşoğlu and Barış Sabadell of Spain in Turkey Chief Representative Office in Istanbul, said his experience with Invest in Istanbul: "It is unbelievable! I can get a residence permit in just 10 minutes! Invest in Istanbul, where all the bureaucratic steps are handled directly via a single official, within the shortest time frame." The office, established by the Ministry of Foreign Affairs, is the biggest center for foreign investors in Turkey. This office triggered the idea for the Istanbul Investment Office, according to ISTKA Secretary General Özgür Özkan Yavuz who sat down for an exclusive meeting with Daily Sabah.

During the meeting, he spoke with international investors coming to Turkey and non-governmental organizations (NGOs) that have a strong rapport with those investors, such as the Foreign Economic Relations Board (DEİK), the Turkish Exporters' Assembly (TİME) and the Istanbul Chamber of Commerce (İSO). "We have been involved in many different projects about the intense, demanding bureaucratic procedures that force them to visit numerous public institutions to obtain the necessary permits and documents required to start a business," he said.

Describing the uniqueness of Invest in Istanbul, Yavuz highlighted that the office operates as a "one-stop-shop" for foreign investors. Invest in Istanbul accommodates all the institutions that a foreign investor needs. This includes, for instance, the Istanbul Chamber of Commerce, the Istanbul Chamber of Industry (ICI), the Social Security Institution, Istanbul tax offices, the Immigration Office and the Istanbul Metropolitan Municipality (BBB).

"We have simplified the application process," Yavuz said. "We wanted to establish an institution while making sure that foreign investors can accomplish nearly 80 percent of the process of establishing an enterprise in Istanbul." She emphasized that the journey was not easy, noting that the preparatory phase required a tremendous amount of time and a number of meetings and workshops in which half members engaged in repetitive practice to learn the stages to be followed during a business start-up.

Referring to the close cooperation with and support of the Investment Support and Promotion Agency of Turkey (ISPAT), Yavuz said: "The agency has a presence in 100 countries. It works at the macro level and provides consultancy for large-scale investment projects, introducing and promoting the investment climate in Turkey," pointing out that the scope of ISPAT's operation does not particularly focus on the domestic market, but rather on the international investment community level. "Thus," she says, "We operate to complement and facilitate their activities by handling administrative procedures and complete the bureaucratic stages," citing ISPAT's pleasure with Invest in Istanbul.

Regarding the aspects that differentiate Invest in Istanbul from other investment agencies, the institution's office defines itself on the official information note as an innovative one-stop shop where the completion of bureaucratic steps includes direct submission of official

documents free of charge, which distinguishes this brand-new organization from other investment promotion agencies.

"This is an organization I have never heard of before. Setting up a business via a single office is something we have never seen before. We are directed to invest in Istanbul. Since Invest in Istanbul is a governmental office, it is a great advantage for us and for investors, especially in terms of creditworthiness," Dmitry Fedokimov, the Russian deputy consul general in Istanbul said, describing the innovative service as "revolutionary" and "uniquely like to have a one-stop shop for investment starting procedures."

Another convenience provided by Invest in Istanbul for international investors is the services freed from the language barrier. As a result, the documents prepared in Turkey for Russian investors that they have already made available to the documents into English frees investors from finding a translator approved and accredited by a notary. In particular, ISTKA Secretary General Yavuz drew attention to this convenient service to better emphasize how Invest in Istanbul facilities allow for a smooth foreign investment.

"I have come to Turkey, which I consider a dreamland for history and culture lovers. However, since official documents were only in Turkish, I couldn't find a notary. Thanks to the Invest in Istanbul office, they have already made available to the documents on behalf of all global investors who aim to invest in Istanbul," noted Egyptian businessman Naged Ganaheish, the owner of Mermaid Yachting, who explained how Invest in Istanbul acts as a gateway on investments on international investments.

In addition to its unique, innovative quality, the timing of Invest in Istanbul is also highly appropriate. Yavuz emphatically stated when asked how previously accomplished and ongoing mega-scale infrastructure projects could boost the investment environment in Turkey's capital and, as how Invest in Istanbul could facilitate another way of facilitating investments.

Key infrastructural projects such as the Yavuz Sultan Selim Bridge, the Eurasia Tunnel, the Istanbul Third Airport and the Istanbul International Finance Center were established to attract foreign investors to the city of Istanbul. Upon completion of projects that are still under construction and the appropriate development works, Invest in Istanbul hopes to enable investors to carry out the necessary industrial work with the utmost efficiency.

"We will work hard and welcome all foreign investors to make the most comfortable through all procedures to complete the bureaucratic stages," Yavuz said, stressing her belief that the mega-scale projects will further accelerate investment flow to both Istanbul and Turkey.

INVEST IN ISTANBUL GATEWAY TO INVESTING IN TURKEY

When asked about the sectoral distribution of investors they welcome to Istanbul, Yavuz said that Invest in Istanbul

\$31,000 GDP PER CAPITA
(GLOBAL CITIES INITIATIVE - 2016)

8TH MOST BUSINESS FRIENDLY CITY AMONG MAJOR EUROPEAN CITIES
(FDI MAGAZINE - 2016)

6TH MOST ATTRACTIVE LOCATION FOR INTERNATIONAL RETAILERS IN EUROPE

\$449B GDP
(GLOBAL CITIES INITIATIVE - 2016)

SERVICES PROVIDED BY INVEST IN ISTANBUL FOR FOREIGN INVESTORS

Acknowledged as the eighth most business friendly destination among European cities by PricewaterhouseCoopers in 2016, Istanbul is also the sixth most attractive location for international retailers in Europe. Moreover, according to a ranking by the Brookings Institute, it is also the metropolitan area with the best economic performance since the financial depression of 2008.

Ambitious in continuing to attract investments and boost its economy, Istanbul also aims to be regional headquarters for multinationals companies. Istanbul is already home to the regional headquarters of 35 international companies, including Colgate-Palmolive, Unilever, Johnson & Johnson, Nestle & GSK, Microsoft and many others, according to information obtained from the International Investors' Association (VASED), and the city strives to become a center for numerous social operations, including logistics, services, finance and insurance.

In this endeavor, of course, all state institutions work together in close collaboration. Invest in Istanbul office is committed to providing guidance regarding investment opportunities and assisting investors in obtaining sector-specific information, facilitating the business-starting process and offering networking opportunities.

If this innovative project manages to succeed, Yavuz said, investment offices in other cities will also be opened. Therefore, Invest in Istanbul has a very vital role in helping to develop the model for development agencies in other regions.

PAKİSTAN'DA 25 MİLYON DOLARLIK ANLAŞMA

DÜNYA

Tarih: 05.10.2017

HAFTADA 6 GÜN

Sayfa: 15

GAZETE

Tiraj: 26055

ULUSAL

StxCm: 21

1/1

Pakistan'da 25 milyon dolarlık anlaşma

Pakistan'ın Pencab Eyaleti'nin başkenti Lahor'da Başbakan Şahbaz Şerif'in ev sahipliğinde 29-30 Eylül'de DEİK'in katkıları ile düzenlenen Sağlıkta İşbirliği Forumu ve PakMedica Sağlık Fuarı iki ülke arasında gelişen işbirliğinin sağlık alanında ortaya çıkardığı büyük fırsatlan gündeme getirdi. Sağlık sektöründe 95 firmanın katıldığı ve 25 milyon dolarnın üzerinde anlaşmanın imzalandığı forum ve fuarda Türk şirketleri 200 milyonu aşan nüfusuyla sağlık alanında az keşfedilmiş Pakistan'ın karar alıcıları ve fikir önderleri ile bir araya geldi. DEİK/Türkiye-Pakistan İş Konseyi Başkanı Yerlikaya, Pakistan'ın hem ticaret, hem de yatırım için cazibenin arttığını vurguladı. Başbakan Şahbaz Şerif ise yeni hastanelerin inşa edilmesi ve mevcut tesislerin iyileştirilmesinde Türk şirketleri ile işbirliğine sıcak baktıklarını söyledi.

ÇÖPÜNÜ DAHİ BOŞA HARCAMAYAN ÜLKE

DÜNYA

Tarih: 06.10.2017

HAFTADA 6 GÜN

Sayfa: 15

GAZETE

Tiraj: 26055

ULUSAL

StxCm: 145

1/1

ÜLKENİN BEŞTE BİRİ ATIKLARLA ISINIYOR

Çöpünü dahi boşa harcamayan ülke: Danimarka

MEHMET FİLOĞLU

Enerjisini başta rüzgar olmak üzere yenilenebilir enerjiden karsılan ve fosil yakıt kullanımını tamamen bitirmeyi amaçlayan Danimarka çöplerini imha etme yönümde de diğer ülkelerden ayrılmıyor. Bölgesel ısıtmada 100 yıldan fazla tecrübesi olan kuzey ülkesi, ürettiği çöplerin büyük bölümünü ya dönüştürüyor ya da yakarak ortaya çıkan isının büyük bölümünü bölgesel ısıtmada kullanıyor. Yıllık 11 milyon tonluk çöpün yüzde 67'si geri dönüştürülürken, yüzde 27'si ise yanma tesislerinde değerlendiriliyor. Ortaya çıkan enerji, ihtiyaç gerelektrije ya da bölgesel ısıtma sistemleri için sıcak suya dönüştürülmüyor. Bu alanda çalışan 29 tesisin çoğu belediyelere ait. Çöpten sağlanan enerji, ülkenin ısıtma ihtiyacının yüzde 20'sini, elektrik tüketiminin ise yüzde 5'ini karşılıyor.

"Danimarkalılar para kazanmayacaksın bir işe girmez"

DEİK/Türkiye-Danimarka Konseyi, geçtiğimiz hafta Danimarka'ya "Atıktan Enerji ve Bölgesel Isıtma" konulu bir heyet ziyareti gerçekleştirdi. Heyette iş adamlarının yanı sıra 3'üncü başkan düzeyinde 8 belediyeden temsilciler bulunuyordu. Uç gün süren sunum ve gezilerde katılımcılara Danimarka'nın atıktan enerji üretimi ve bölgelerde ısıtma sistemleri konusunda teknik bilgiler verildi. Söz konusu sistemler hakkında bilgi veren **DEİK/Türkiye-Danimarka Konseyi** Başkanı Alper Önoğlu, "Danimarkalılar bir geyden para kazanmazsa bunu kurmazlar. Çevrecilik değil olay sadece. Danimarka'da boruları dögemek Türkiye'dekinden 4 kat daha pahalı. Buna rağmen bu sistemleri

BELEDİYE BAŞKANLARI SİSTEDE SICAK BAKIYOR

Yollar 'çöp'le ısıtlabilir

► Erzurum Büyükşehir Belediyesi Başkanı Mehmet Sekmen:

Cöpten elektrik üretmek için geçen sene ihaleye çıktıık ve bu ay itibariyle üretmeye başlıyoruz. Günlük 400 ton çöpümüz çıkıyor. Bu çöpün tamamını yakma tesisi göndereceğiz. Elde edilecek kânn yüzde 72'si bizim, gerisi firmamın olacak. Erzurum soğuk bir şehir, yollarımız buz tutuyor. Söz konusu tesinin atık isısını yollan alttan ısıtmak için kullanmayı da değerlendirdiyoruz. Sıcak suyu evlere vermek için de incelememiz var.

Maliyet şu an için yüksek

► Zonguldak Büyükşehir Belediyesi Başkanı Muharrem Akdemir:

Biz şu anda çöpü büyük oranda topraka gömüyorum. Bunda da alanların ömrü doluyor. Burada depolanın çöpte oluşan metan gazından elektrik elde ediyoruz. Şu anda 2.5 MW'lık bir elektrik santralımız var. Danimarka'daki sistem güzel ancak orada çöpü bertaraf etmek için belediyelere çikan fatura bizim için yüksek. Daha uygun

kurup işletmeyi başarabiliyorlar. Bu sistem yerli sanayiye de kazandırıyor" dedi.

Atık isılar boşça harcanmıyor

Konsey Başkanı Önoğlu, Danimarka'daki sistemlere yabancı değil. Yönetim Kurulu Başkanı olduğu Altaca Grubu, Balıkesir'in Gönen İlçesi yakınlarında kurduğu Çevre ve Enerji Kompleksi'nde hayvansal ve bitkisel atıklardan hem enerji hem de doğal gübre üretiyor. Önoğlu, ülkenin çöpten enerji elde etme serüvenini şu sözlerle açıkladı:

maliyetlerle bu işe girebiliriz. Biz ayrıca şehirdeki termik santrallerin atık isısını şehir ısıtmasında kullanılması için de çalışma başlattık. Bununla birlikte 55 bin hanenin 40 binin ısıtmasını sağlayıp 200-300 milyon liralık tasarruf sağlayabiliriz.

Yakma tesisi ihale aşamasında

► Bolu Büyükşehir Belediyesi Alaaddin Yılmaz:

Cöp toplama konusunda da önemli atılımlar

yaptık. Sadece perkez değil bağlı ilçelerde de dahil eden bir sistem kurarak, söz konusu çöpu depolama ve yakma konusundaki projemizin ÇED'ini de aldı. 1 MW'lık bir tesis bu İhale aşamasındayız. Bir sistemimizi İtalyan ve Alman teknolojisiyle hazırlamıştık. Şimdi Danimarka teknolojisini de dahil edeceğiz. Onların yıllarca geliştirdikleri sistemleri biz hızla kurabiliyoruz. Bölgesel ısıtma konuda ise bizim şehirlerin altyapısı uygun değil. Umarım yavaş yavaş gelişir.

"Danimarka düz bir ülke. Çöpü göremecek bir yer bulmak zor. Bu sebeple daha 1903'te ilk çöp yakma fabrikasını kurmuşlar. Bu alanda dünyada ilkler. İşin malihiyacının bir kısmını da buradan kargalıyorlar. Bir noktada yetmeyip tüm altyapalarını sıcak su sistemleri ile donatıyorlar. Sıcak su miktarını artırmak için biyokütleye de yöneliyorlar. Budayetmiyor. Elektrik üretilen santrallerin atık isısını da merkezi ısıtma sistemlerine yoneltiyorlar. Hiçbir kaynakları boşça gittigini, biyokütleye zarar çok daha büyük olduğunu kaydetti.

1 milyar lira çöpe gidiyor

Önoğlu, sistemin Türkiye'de yayınlaşmanın önündeki en büyük engelin kamuoyu tepkisi olduğunu belirterek, aslında çöp yakma sistemlerinin şehir içinde bile zararsız bir biçimde çalışabildiğini söyledi. Bu konu en iyi örneklerden birinin Danimarka olduğunu aktaran Önoğlu, çöp yakma tesislerinde filtre etilen bacın gazının atmosferden bile daha temiz olabildiğini ifade etti. Önoğlu, çöpte her yıl 1 milyar liralık kaynağını boşça gittigini, biyokütleye zarar çok daha büyük olduğunu kaydetti.

ANLAŞMAYLA İRAN'A İHRACAT ARTACAK

AKŞAM

Tarih: 06.10.2017

GÜNLÜK

Sayfa: 7

GAZETE

Tiraj: 102636

ULUSAL

StxCm: 34

1/1

ANLAŞMAYLA İRAN'A İHRACAT ARTACAK

**DİS Ekonomik İlişkiler Kurulu
(DEİK) Türkiye-İran İş Konseyi Başkanı Bilgin Aygül, İran'ın hala uluslararası para transfer sisteminde yer almamışının ve teknik engellerin devam etmesinin dolarla yapılan ticareti etkilediğine dikkati çekti. Aygül,**

"Türk parasıyla dış ticaretin yapılması ve bankaların da buna aracılık etmesi ihracatımızı artıracaktır diye düşünüyorum" dedi. Aygül, Türkiye ve İran arasında dış ticarette yaşanan düşüşe de dikkat çekerken, "İran'la 2012'de yaklaşık 22 milyar

dolarlık bir dış ticaret hacmimiz vardı fakat son yıllarda düştü. Dış ticaret hacmimizin ilk etapta 15 milyar doları yakalaması ardından da 30-35 milyar dolarlara ulaşacağımızı düşünüyorum. Çünkü biz birbirini tanımlayan ülkeleriz" diye konuştu.

DÜNYA

HAFTADA 6 GÜN

GAZETE

ULUSAL

Tarih: 07.10.2017

Sayfa: 1

Tiraj: 26055

StxCm: 170

1/2

MADURO ANKARA'DA

Türkiye ile yapacak çok işimiz var

Resmi ziyaret için dün Türkiye'ye gelen Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro, iki ülke arasında ekonomik ve ticari anlamda ilişkileri geliştirmek için yapacak çok iş bulduğunu söyledi. Cumhurbaşkanı Erdoğan ile iki-li basın toplantısında konuşan Maduro "Dünya birkaç ülkeden çok daha büyük. Biz çok merkezli ve çok kutuplu bir dünyanın kurulacağından eminiz" dedi. Cumhurbaşkanı Erdoğan da Maduro'ya "Gracias (Teşekkürler), dünya 5'ten büyültür" sözleriyle karşılık verdi.

/02

DÜNYA

HAFTADA 6 GÜN

GAZETE

ULUSAL

Tarih: 07.10.2017

Sayfa: 1

Tiraj: 26055

StxCm: 170

2/2

Türkiye ile Venezuela 5 anlaşma imzaladı

Türkiye ile Venezuela arasında 5 ayrı iş birliği anlaşması imzalandı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, "iki ülke arasında çok önemli ticari anlaşmalara imza attık" derken, Konuk Devlet Başkanı Maduro, "Türkiye ile ilişkilerimiz olağanüstü" açıklamasını yaptı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro, iki ülke arasındaki ekonomik ve siyasi ilişkilerin geliştirileceği mesajını verdi. Erdoğan ve Maduro'nun yaptığı baş başa ve heyetler arası görüşmelerin ardından iki ülke arasında 5 anlaşma imzalandı.

Resmi bir ziyaret için Türkiye'ye gelen Venezuela Devlet Başkanı Maduro, Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde resmi törenle karşılandı.

Erdogan ile Maduro, baş başa ve heyetler arası görüşmelerin ardından iki ülke arasında 5 anlaşma imzalanmasının dolayısıyla düzenlenen törene katıldı. Liderler daha sonra ortak bir basın toplantısı düzenledi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 2 ülke arasında önemli ticari anlaşmalar imzalandığını belirterek günlerini söyledi: "THY, Venezuela halkını yalnız bırakmadı. THY uçuşlarını daha etkin hale getirmesi için değerli dostumdan taleplerimiz oldu. Nişan ayında bir heyet Venezuela'yı ziyaret etmiş ve [\[redacted\]](#) yapmıştı. Karacas'ta Yunus Emre Kültür Merkezi kurulması ile ilgili anlaşma yaptıktı. Eski Dışişleri Bakanı Rodriguez, Karacas'ta bize bir cami inşa edilmesi hakkında talepte bulunmuştur.

"YENİ BİR GÜCÜN DOĞDUĞUNU BİLİYORUZ"

Resmi ziyaret için Türkiye'de bulunan Venezuela Devlet Başkanı Maduro'ya Ankara Üniversitesi Rektörlüğünde düzenlenen törende "Ankara Üniversitesi Dostluk Berser" takdim edildi. Maduro, törende yaptığı konuşmadada, dünyada yeni güç odaklarının ve kuruluşların doğacağı, böylece dünyamın yeni bir dengeye kavuşacağından belirterek, "Dünyadan Türkiye'ye gelen çoklu Türkiye'ye inanıyoruz. Yeni bir gücün doğduğunu biliyoruz" dedi. "Dünya birkaç tükenden çok daha büyük. Bir çok merkezi ve çok kuruluş bir dünyayı kuracaklarından eminiz" diyen Maduro, bu model içinde insanların dinlenmesi, hayat tarzları özgü praklarda edeneceklerine inandılarını söyledi. Bu düzende hiç kimse, hiçbir

zaman bir kez kendi içinden, hayat tazesi zorla empoze edemeyceğine vurgu yapan Maduro, şunları kaydetti: "Bu dünyada moderniyet yolunda büyük bir diyalog çağrısı yapıyoruz. Dünya iş birliğine, barış ve eşitliğe dayanır bir denge üzerinde yeni güç odaklarının ve kuruluşlarının doğacağından boy göster. Dünyamın yeni bir dengeye kavuşacağından da inanıyorum. Bu dünya için mücadele edilmeli. Öyleyse Türkiye'ye gelen çoklu Türkiye'ye inanıyoruz. Yeni bir gücün doğduğunu biliyoruz. Tarihte ve kültürde inanıyoruz. Daha da yaklaşın, birbirimize daha iyi tanıyın, sevgi duyma ve her yeni dünya için temelleri atmaya başlayalım diye dörtlük kelamımız siz uzatınız."

Gerekli şartlar oluşturduğunda ülkemizin mimarmasını sergileyeceğiz. Değerli dostum Maduro da yardım edeceğini belirtti. Bunu sene Venezuela'ya büyük ölçü göndermemizden 60 yıldır. Biz Latin dillarımızın dış müdahalelerden uzakta bağımsız yaşamamız istiyoruz. Özellikle ticari

olarak kazan kazan politikasyıyla devam etmek istiyoruz. Temennimiz Venezuela'da son dönemde yaşanan sorunların diyalogla çözülmüşsidir. Türkiye gerekken desteği vermekte hazırız. İngallah önlümezdeki dönemde diplomatik personel sayımızı 15'e çıkaracağız. Biz hiçbir ay-

rum yapmadan tüm Latin dillerimizin barış, huzur ve esenlik içinde yaşamamız arzu ediyoruz ve dış müdahalelerin de doğru olmadığını, özellikle gerek diplomatomuzun gereksiz uluslararası politikamızın bir gerçeği olduğunu da ortaya koymakta fayda görüyorum. Halkın iradesinin üzerinde bir güç olmadığını da inanıyorum, dış müdahalelerin çoğu zaman sorunları daha da derinleştirirdiğini düşünüyorum. Temennimiz Venezuela'da son dönemde yaşanan sorunların suhbetle, diyalog ve uzlaşma ile özellikle çözümü kavuşturulmasıdır."

Maduro: Türkiye ile ilişkilerimiz olağanüstü

Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro da açıklamasında, Türkiye ile siyasi ve diplomatik ilişkilerin olağanüstü olduğunu söyledi. Maduro, günları kaydetti: "60 yıl boyunca ortak vizyon geliştirmede biraz geri kalıktık. Bu noktada çok hayatı bir adım attık. Bugün 5 anlaşma imzalandı. Bunlar da yeni vizyonumuzun ilk ilerlemesi. Türkiye ile ilişkilerimiz olağanüstü. İmzalanan havacılık anlaşması çok önemli. Her türlü suç için uluslararası anlaşmalar imzalandı. Biz Türkiye ve Venezuela ilişkilerinde yeni bir çağ açmak istiyoruz. Biz farklı bir dünyaya inanıyoruz. Daha iyi bir dünyaya inanıyoruz. Bu sadece mümkün değil, gerekli. Biz dünyamızın yeni dönemini çiziyoruz. Çok kutuplu çok merkezli. Hepimizin yer bulacağı bir dünya, bütün dinlerin değer gördüğü bir dünya."

Maduro'nun konusmasının ardından "Gracias" diyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, son söz olarak da "Dünya 5'ten büyütür" açıklamasını yaptı.

ANKARA - DÜNYA

VATAN

GÜNLÜK

GAZETE

ULUSAL

Tarih: 07.10.2017

Sayfa: 1

Tiraj: 103534

StxCm: 198

2/2

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro ile basın toplantısında iki ülke arasında 5 anlaşma imzalandığını duyurdu, Maduro ise "Biz farklı bir dünyaya inanıyoruz. Her dil, her din yer bulacak" dedi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro Beştepe'de ikili görüşmelerinin ardından ortak açıklama yaptı. Erdoğan, "Önemli ticari anlaşmala imza attık. THY, Venezuela hâkinin yalnız bırakmadı. THY uçuşlarının duha etkin hale getirilmesi için deşjerli dostumdan taleplerimiz oldu. Nisan ayında bir heyet Venezuela'yı ziyaret etmiş ve **Forumu** yapmıştır. Karakas'ta Yunus Emre Kültür Merkezi kurulması ile ilgili anlaşma yaptıktı. Eski Dışişleri Bakanı Rodriguez, Karakas'ta bize bir camii inşa edilmesi hakkında talepte bulunmuştur. Gerekli şartlar olduğunda ülkemizin mimarisini sergileyeceğiz. Değerli dostum Maduro da yardım edeceğini belirtti" dedi.

'Dış müdahaleden uzakta...'

Erdogan, "Bu sene Venezuela'ya büyük ölçüde giñdermemizin 60. yılı. Biz Latin dostlarımızın dış müdahalelerden uzakta bağımsız yaşamamı istiyoruz. Özellikle ticari olarak kazan kazan politikasıyla devam etmek istiyoruz. Temennimiz Venezuela'da son dönemde yaşanan sorunlar diyalogla çözülmüşdür. Türkiye gerekken desteği vermektedir. İnsallah önumüzdeki dönemde diplomatik perşenel sayımızı 15'e çıkaracağız. Ben de

Maduro'yu Meclis'te TBMM Başkanı İsmail Kahraman ağırladı.

en kısa sürede Venezuela'yı ziyaret etmek istiyorum" ifadelerini kullandı.

'Yeni bir çağ istiyoruz'

Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro da şunları söyledi: "Yeni bir dönem oluşturulacak. 24 Aralık'ta diplomatik ilişkilerimizin 60. yılını kutlayacağız. Son dönemde biraz geri kalılmıştık. Havacılık anlaşması sonu-

cunda gereken desteği, özellikle Karakas - İstanbul hattı için vereceğiz ve güçlendirilmesi üzerine çalışacağız. Turizm alanında da 2017-2019 yılları arasında gerçekleştirilecek program, turizm yatırımları kapsayacak. Türkiye'nin bu alanlarda gelişmiş olduğunu biliyoruz. Beşinci anlaşmamız olan güvenlik işbirliği anlaşması da ülkemizi korumak için yaptığımız bir anlaşma olacak. Biz Türkiye - Venezuela ilişkilerinde yeni bir çağ açmak istiyoruz. Biz farklı bir dünyaya inanıyoruz. Biz bu dünyamız gelişmeye başladığını görüyoruz. Biz dünyamızın yeni dönenmini çiziyoruz. Çok kutuplu, çok merkezli ve herkesin yer bulabileceği dünyada, her dil her din yer halacık. Bazılarının Medeniyetler İttifakı" dedikleri şey bizim için çok önemli. Bu çok kutuplu dünyaya katkıda bulunacağız. Sayın Erdogan'a teşekkür ediyorum. Bu toplantılar tamamen başarıya imza attı."

5 anlaşma imzalandı

CUMHURBAŞKANI Tayyip Erdoğan ile Venezuela Devlet Başkanı Maduro ortak açıklama yaptı. Enerji ve ticaret alanındaki işbirliğinin değerlendirildiğini belirten Erdoğan, 5 anlaşma imzalandığını açıkladı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Maduro'yu Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nin ana giriş kapısında karşıladı. Erdoğan ve Maduro'nun tören alanındaki yerlerini almanın ardından, iki ülkenin milli marşları calındı. Konuk Devlet Başkanı Maduro, Muhabiz Alayı Tören Kitası'nı, Türkçe "Merhaba asker" diyerek selamladı. Törende, tarihi kurulan 16 Türk devletini temsil eden bayraklar ve askerler de yer aldı. İki ülke heyetlerinin takdimi sonrasında Erdoğan ve Maduro, merdivenlerde Türkiye ve Venezuela bayrakları önünde el sıkışarak poz verdi.

YENİ BİR ÇAĞ İSTİYORUZ

Görüşmenin ardından iki lider ortak basın toplantısı düzenledi. Maduro, basın toplantılarında önemli mesajlar verdi: "Siyasi ve diplomatik ilişkilerimiz olağanüstü. Ama 60 yıl boyunca ortak vizyon geliştirmede biraz geri kalmıştık. Bu noktada çok hayatı bir adım attık. Bugün 5 anlaşma imzalandı.

Burilar da yeni vizyonumuzun ilk ilerlemesi. Türkiye ile ilişkilerimiz olağanüstü. İmzalanan havacılık anlaşması çok önemli. Her türlü suç için uluslararası anlaşmalar imzalandı. Biz Türkiye ve Venezuela ilişkilerinde yeni bir çağ açmak istiyoruz. Biz farklı bir dünyaya inanıyoruz. Daha iyi bir dünyaya inanıyoruz. Bu sadece mümkün değil, genelikle.

Biz dünyanın yeni dönemini çiziyoruz. Çok kutuplu çok merkezli. Hepimizin yer bulacağı bir dünya, bütün dinlerin değer gördüğü bir dünya."

THY DAHA ETKİN OLACAK

Cumhurbaşkanı Erdoğan da iki ülke arasında önemli ticari anlaşmalar imzalandığını belirterek sunan söyledi: "Önemli ticari anlaşmalara imza attık. THY, Venezuela halkını yalnız bırakmadı. THY uçuşlarının daha etkin hale getirilmesi için değerli dostumdan taleplerimiz oldu. Nisan ayında bir heyet Venezuela'yi

ziyaret etmiş ve iş forumu yapmıştır. Karacas'ta Yunus Emre Kültür Merkezi kurulması ile ilgili anlaşma yaptık. Eski Dışişleri Bakanı Rodriguez, Karacas'ta bize bir cami inşa edilmesi hakında talepte bulunmuştur. Gerekli şartlar olusturduğunda ülkemizin mimarisini sergileyeceğiz. Değerli dostum Maduro da yardım edeceğini belirtti.

DESTEK VERmeye HAZIRIZ

Bu sene Venezuela'ya büyükelçi göndermemizin 60. yılı. Biz Latin dostlarımızın dis mühalelerden uzakta bağımsız yaşamamı istiyoruz. Özellikle ticari olarak kazan kazan politikasıyla devam etmek istiyoruz. Temennimiz Venezuela'da son dönemde yaşanan sorunların diyalogla çözülmESİdir. Türkiye gereken desteği vermektede hazırlı. İnşallah ömrümüzdeki döneminde diplomatik personel sayımız 15'e çıkaracağız."

TGB Maduro'yu karşıladı!

ANKARA Üniversitesi Latin Amerika Çalışmaları Araştırma ve Uygulama Merkezi'nde (LAMER) konuuma yapmak üzere Ankara Üniversitesi'sine gelen Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro'yu ve Chavez'in abisi Adan Chavez'i TGB'liler karşıladı. TGB'lilerle fotoğraf çekti ve sohbet eden Maduro, "Tek Amerika yoktur. Biz, bizim Amerika'mızdan geliyoruz. Biz devrimcilerin Amerikalılarıyız. Çekilen restlere karşı birlik içinde olmalıyız. Türkiye saldınlara göğüs getiyor. Biz de tekrar ediyoruz, bundan sonra Amerika'ya rest çekenler kazanacak" dedi.

SABAH

GÜNLÜK

GAZETE

ULUSAL

Tarih: 07.10.2017

Sayfa: 1

Tiraj: 301870

StxCm: 312

2/2

DARBEYE KARŞI DURAN İKİ LİDERDEN DÜNYAYA MESAJ

HALKIN İRADESİNİN üzerinde güç yoktur

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Venezuela Devlet Başkanı Maduro'yu kabul etti. Türkiye gibi darbe girişimini bastırın Venezuela'ya tam destek veren Erdoğan, "Dış müdahalelerin sorunları daha da derinleştirdiğini düşünüyoruz" dedi

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan ile Maduro'nun eşi Cilia Flores, Devlet Konseri'nde bir araya geldi. İki first lady, eğlenceli, sevgili ve kocalar arasında şöhrat konusunda görüş alışverişinde bulundular.

Emine Erdoğan
SAHAFASI

tosk, gizli görüşlerde enerji ve tıcaracı stülak olsalar da deprem hazırlıklarını sürdürdü.

YALNIZ BIRAKMADIK

Eğerki, birçok konuya şike ettikten sonra ülkeye soñelstirtilmiş dumhakanı unutmadık. "THY Venezuela'ya hâkim olan kurumsal Uygarlar da okulu hâle gelmesi için değil de derslerden bazı taleplerini olsu" dedi. Erdoğan, Karska'sın Türkiye'ye getirilen müzakere anlaşmasını yasasız bir sure inanlığının belirtisi, "Sayın Maduro'lu daha öncesi geçtiğimizde bir den bir can yanpusunun bitti".

Giindi bunun işte gerekli adı sıyrı, Karska'sı da destak verecek" dedi.

Venezuela'ya ilk bayraklı somoniusum 65. yıl dünyası olğanın keydeden Erdoğan, "Diplomatik nüfusum sayısının 15'ü gideceğine. Tüm Latin

yapı-
namı
arrı oluyor
ve da zihinde
listen doğu olsadı
m netera koymakla şeydi
gözükür. Halkın İradanın
öttürün bir gic olsadıgına in-
şanıysa. Temennialı Venezuela'da
yazın sorunların görüne kazan-
mazdır. Türkiye bu inlandsı dosta
hazırda" diye konusunda.

YENİ DÖNEMİ ÇİZİYORUZ

Venezuela Devlet Başkanı Maduro da Türkiye ile ilişkilerin olgunlaş-
mış olduğunu ve yeni bir dönem gidi-
ğindi belirtti. "Babalarımızı politika-
nın içi güzel bir işlerdi olsadırdı.
Yeni bir dönem olacak. İşsiz ve diplomatik ilişkilerde olgunluğu, Bir
dönümü yaratacak olumlu bir dö-
nen oluyor. Çok konuşuluyor. Hepimiz
bir hizmet, bir dürüs, bir türk-
istin deprem gittiği bir dünya. Yeni
bir döveti çizeyoruz" dedi. Maduro,
şöyle devam etti: "Bir Türkiye ve
Venezuela ilişkilerinde yeni bir väfi
yatırıyoruz. Bir farklı bir dünya
yaratıyoruz. Daha iyi bir dünya
yaratıyoruz. Bu sadece sınımları değil,
gerekli. Bir Sayın Erdoğan'a teşek-
kür ediyorum. Bu şampiyonlar inançum
bagışla inanca attı."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Maduro
nu muhalefat Kılıç'ı da okup etmek
verdi. Yenisevi Erdoğan'ın eşi Emine
Erdoğan ve Maduro'nun eşi Cilia

Flores de katıldı.

5 ANLASMA IMZALANDI

ZİYARET kapsamında iki ülke arası-
da 5 anlaşma imzalandı. Güvenlik,
ticaret ve ekonomik işbirliği, tarım
alanında mutabakat, sağlık, varlık
alanında işbirliği programı ve ikinci
ülke arasında havia hizmetleri ol-
anında anlaşmalar iki ülkenin ilgi-
bakanları arasında imzalandı.

TURKIYE'YE INANIYORUZ

MADURO YA DÜN Ankara Üniversitesi
Rektörünü ve öğrencilerini törenle
takdim etti. Törende konuşan
Maduro, "Türkiye'ye gelmiş cümlü
TÜRKİYEYE İNANIYORUZ. Yeni bir
yurur" dedi.

Düzenlenen törenle birlikte, iki ülke
arasında 5 anlaşmaya imza atıldı.
Cumhurbşakanı Erdoğan, iki ülke
arasındaki anlaşmaya imza atıldı.
Cumhurbşakanı Erdoğan, iki ülke
arasındaki anlaşmaya imza atıldı.
Cumhurbşakanı Erdoğan, iki ülke
arasındaki anlaşmaya imza atıldı.

SÖZCÜ
GÜNLÜK
GAZETE

Tarih: 09.10.2017
Sayfa: 1
Tiraj: 281051

ABD çok sert ambargonun ilk adımı

Zeynep
GÜRCANLI

Türk işadamları ve işçilerin ABD'ye karşı ortak bir sert tepki gösterdi. Türk işadamları ABD'ye karşı ortak bir sert tepki gösterdi. Türk işadamları ABD'ye karşı ortak bir sert tepki gösterdi.

YUNUSAK AMBALİ

ABD'ın, ABD'ye boykot etme adımlarını takiben ABD'ye karşı ambargo uygulayarak "sürekli tehdit" oluşturmakla suçlanan ABD'ye karşı ortak bir sert tepki gösterdi. Türk işadamları ABD'ye karşı ortak bir sert tepki gösterdi.

"KİMSE KARAM" KEMAL DEĞER

ABD'ın ABD'ye boykot etme adımlarını takiben ABD'ye karşı ambargo uygulayarak "sürekli tehdit" oluşturmakla suçlanan ABD'ye karşı ortak bir sert tepki gösterdi. Türk işadamları ABD'ye karşı ortak bir sert tepki gösterdi.

SÜREKLİ ÜLKEMİZ YOK MESAİ

Ağustos ayında ABD'ye karşı ambargo uygulayarak "sürekli tehdit" oluşturmakla suçlanan ABD'ye karşı ortak bir sert tepki gösterdi. Türk işadamları ABD'ye karşı ortak bir sert tepki gösterdi.

ABD ile kriz üzerine kritik

ABD ile Türkiye arasındaki ilk kriz,

■ ZAFER KASİD - ABD ile Rusya'nın ABD'ye boykot etme adımlarını takiben ABD'ye karşı ambargo uygulayarak "sürekli tehdit" oluşturmakla suçlanan ABD'ye karşı ortak bir sert tepki gösterdi. Türk işadamları ABD'ye karşı ortak bir sert tepki gösterdi.

■ KÜRSÜD, DİVİN - ABD'ye boykot etme adımlarını takiben ABD'ye karşı ambargo uygulayarak "sürekli tehdit" oluşturmakla suçlanan ABD'ye karşı ortak bir sert tepki gösterdi. Türk işadamları ABD'ye karşı ortak bir sert tepki gösterdi.

■ İSTİHABE HÜZÜN - ABD'ye boykot etme adımlarını takiben ABD'ye karşı ambargo uygulayarak "sürekli tehdit" oluşturmakla suçlanan ABD'ye karşı ortak bir sert tepki gösterdi. Türk işadamları ABD'ye karşı ortak bir sert tepki gösterdi.

■ İSTİHABE HÜZÜN - ABD'ye boykot etme adımlarını takiben ABD'ye karşı ambargo uygulayarak "sürekli tehdit" oluşturmakla suçlanan ABD'ye karşı ortak bir sert tepki gösterdi. Türk işadamları ABD'ye karşı ortak bir sert tepki gösterdi.

Türk işadamları ABD'ye karşı ambargo uygulayarak "sürekli tehdit" oluşturmakla suçlanan ABD'ye karşı ortak bir sert tepki gösterdi.

ŞİKH KARTULLARI VUR

Düzenlenen protesto gösterilerinde ABD'ye karşı ABD'ye boykot etme adımlarını takiben ABD'ye karşı ambargo uygulayarak "sürekli tehdit" oluşturmakla suçlanan ABD'ye karşı ortak bir sert tepki gösterdi.

BAŞ OPERASYONLULA RİNG GÖR

ABD'ye boykot etme adımlarını takiben ABD'ye karşı ambargo uygulayarak "sürekli tehdit" oluşturmakla suçlanan ABD'ye karşı ortak bir sert tepki gösterdi.

YAZILMIŞ İŞLETMELER

ABD'ye boykot etme adımlarını takiben ABD'ye karşı ambargo uygulayarak "sürekli tehdit" oluşturmakla suçlanan ABD'ye karşı ortak bir sert tepki gösterdi.

İSTİHABE HÜZÜN

ABD'ye boykot etme adımlarını takiben ABD'ye karşı ambargo uygulayarak "sürekli tehdit" oluşturmakla suçlanan ABD'ye karşı ortak bir sert tepki gösterdi.

İSTİHABE HÜZÜN

ABD'ye boykot etme adımlarını takiben ABD'ye karşı ambargo uygulayarak "sürekli tehdit" oluşturmakla suçlanan ABD'ye karşı ortak bir sert tepki gösterdi.

İSTİHABE HÜZÜN

ABD'ye boykot etme adımlarını takiben ABD'ye karşı ambargo uygulayarak "sürekli tehdit" oluşturmakla suçlanan ABD'ye karşı ortak bir sert tepki gösterdi.

2/2